

Vysoká škola aplikované psychologie, s. r. o.

Akademická 409, 411 55 Terezín

Vliv médií a sociálních sítí na vývoj a rozvoj mladého člověka

**The influence of media and social networks on the
development and advancement of young people**

Bakalářská práce

Pavla Holanová

2021

doc. ThDr. Patrik Maturkanič Ph. D

VYSOKÁ ŠKOLA APLIKOVANÉ PSYCHOLOGIE TEREZÍN

Akademická 409, 411 55 Terežín, info@vsaps.cz, www.vsaps.cz

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

akademický rok 2020/2021

Jméno a příjmení studenta:	Pavla Holanová
Studijní program:	Personální a interkulturní management
Název tématu práce v českém jazyce:	Vliv médií a sociálních sítí na vývoj a rozvoj mladého člověka
Klíčová slova v českém jazyce:	Média, sociální sítě, rozvoj člověka, informační technologie, sociální status
Název tématu v anglickém jazyce:	Influence of media and social networks on the development and development of young people
Klíčová slova v anglickém jazyce:	Media, social networks, human development, information technology, social status

1.	Zdůvodnění tématu (min. 7 řádků): Svoji bakalářskou práci chci věnovat výzkumu negativních a pozitivních vlivů informačních technologií na mládež. Vzhledem k velmi rychlému rozvoji těchto technologií se zvyšuje i počet jejich druhů a téma jako celek se stává velmi širokým a aktuálním. Oblast, kterou jsem si pro svůj výzkum vybrala jako nosné téma, je oblast sociálních sítí. V dnešním světě není výjimkou, že si mladí volí ke vzájemné komunikaci různé druhy chatů nebo sociálních sítí místo klasické komunikace. Myslím si, že se jedná o v dnešní době velmi aktuální téma, které si zaslouží naši pozornost.
2.	Formulace problému, který bude v práci řešen (min. 10 řádků):

	<p>Ve své bakalářské práci bych chtěla poukázat na vývoj informačních technologií a internetu od jejich počátku až k dnešní snadné dostupnosti pro uživatele. Rozsáhlou kapitolou teoretické části je především rozdělení a popis jednotlivých sociálních sítí a rozbor nejoblíbenějších sociálních sítí dnešní doby. Další neméně důležitou součástí náhledu na vliv sítí na mládež je identifikace sociální zralosti v jednotlivých fázích dospívání, způsob komunikace i tvorba sebe obrazu. V další kapitole bych se chtěla zaměřit na bezpečnost při užívání sociálních sítí a upozornit na rizika, která v souvislosti s jejich využíváním mohou nastat. Dále se ve své práci budu zabývat negativy i pozitivy vlivu sociálních sítí na zdravý vývoj jedince v dnešní době a průzkumem délky času, který mladí lidé průměrně na sociálních sítí tráví a kdy se z obyčejného používání těchto médií stává nezdravá závislost.</p>
3.	<p>Cíl práce max. 5 řádků:</p> <p>Svou prací bych chtěla přispět do problematiky užívání sociálních sítí a najít dostatek informací o vlivu sociálních sítí na dnešní mládež. Ráda bych se zaměřila i na faktory pozitivní, jako je sociální začlenění do společnosti, možnost naučit se lépe komunikovat apod., ale i na faktory negativní, jako je kyberšikana, sociální vyloučení a další.</p>
4.	<p>Charakteristika použitých metod:</p> <p>Bude provedeno dotazníkové šetření (online dotazník), výsledky budou zpracovány v grafech a vyhodnocovat metodou statistiky.</p>
5.	<p>Struktura práce, pracovní rozčlenění kapitol (podkapitol): teoretická a praktická část</p> <p>V teoretické části se budu věnovat charakteristice pojmů týkajících se médií a sociálních sítí obecně, dále pak přímo mladistvým a médiím, které tato generace používá nejčastěji, bezpečnosti sociálních sítí, a nakonec zdravému duševnímu vývoji mladého člověka.</p> <p>V praktické části práce se pak budu věnovat otázce, jak velký vliv mají sociální sítě na dnešního dospívajícího jedince.</p> <p>Úvod</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stručná charakteristika pojmů týkajících se médií a sociálních sítí <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Vysvětlení obecného pojmu média 1.2 Termín sociální sítě a jejich dělení

	<p>1.3 Dějiny a chronologický vývoj médií</p> <p>2 Mladiství a nejpoužívanější média</p> <p>2.1 Dostupnost informačních technologií</p> <p>2.2 Sociální zralost k využívání komunikačních platforem</p> <p>2.3 Nejoblíbenější sociální sítě v ČR</p> <p>2.4 Vytváření sebevědomí a sebehodnocení</p> <p>3 Bezpečnost sociálních sítí</p> <p>3.1 Problémy užívání sociálních sítí</p> <p>3.2 Pojem kyberšikana</p> <p>4 Zdravý duševní vývoj dospívajícího jedince v kontextu médií</p> <p>4.1 Pozitiva a negativa užívání sociálních sítí</p> <p>4.2 Motivy k trávení volného času na síti a dopad na vývoj mladého člověka</p> <p>4.3 Závislosti</p> <p>5. Praktická část práce</p> <p>Závěr</p> <p>Seznam použité literatury a zdroje</p>
6.	<p>Odborná literatura – seznam vybrané literatury k jednotlivým kapitolám teoretické a praktické části (min. 20 titulů, 3 recenzované časopisy, 3 zahraniční zdroje, případně internetové odkazy):</p> <p>BARTKO, Daniel. Moderná psychohygiena. 6. vyd. Bratislava: Obzor, 1990. Malá moderná encyklopédia (Obzor). ISBN 80-215-0102-2</p> <p>BEDNAŘÍK, Petr, Jan JIRÁK a Barbara KÖPPLOVÁ. Dějiny českých médií: od počátku do současnosti. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-0553-3.</p> <p>BENDL, Stanislav. Prevence a řešení šikany ve škole. Praha: ISV, 2003. Pedagogika (ISV). ISBN 80-86642-08-9.</p> <p>BLATNÝ, Marek a Alena PLHÁKOVÁ. Temperament, inteligence, sebepojetí: nové pohledy na tradiční témata psychologického výzkumu. Brno: Psychologický ústav Akademie věd ČR, 2003. ISBN 80-86620-05-0.</p> <p>CEJPEK, Jiří. Informace, komunikace a myšlení: úvod do informační vědy. 2., přeprac. vyd. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1037-X.</p> <p>ČAČKA, O., Psychologie duševního vývoje dětí a dospívajících s faktory optimalizace. Brno: 2000. ISBN 80-7239-060-0</p> <p>DAHLKE, Rüdiger. Čím onemocněl svět?: moderní mýty ohrožují naši budoucnost. Přeložil Jiří PONĎELÍČEK. Praha: Ikar, 2004. ISBN 80-249-0380-6.</p>

DE VITO, J. A. Základy mezilidské komunikace. Praha: Grada Publishing s.r.o, 2001. ISBN 80-7169-988-8.

ECKERTOVÁ, Lenka a Daniel DOČEKAL. Bezpečnost dětí na internetu: rádce zodpovědného rodiče. Brno: Computer Press, 2013. ISBN 978-80-251-3804-5.

FŮRST, Maria. Psychologie: včetně vývojové psychologie a teorie výchovy. Olomouc: Votobia, 1997, 263 s. ISBN 80-719-8199-0.

HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. Psychologický slovník. Třetí, aktualizované vydání. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0873-0.

HELUS, Z., Sociální psychologie pro pedagogy. Praha: Grada Publishing s.r.o., 2006. ISBN 978-80-247-1168-3.

Historie IQ 151. [online].[cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <http://www.iq151.net/history.htm>

HUK, Jaroslav. Sociologie médií: (žurnalisté, politici a ti ostatní). Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2008. ISBN 978-80-86723-65-5.

JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. Média a společnost. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-697-7.

KANITZ VON, A. Umění úspěšné komunikace. Praha: Grada Publishing, 2005. s.r.o. ISBN 80-247-1222-9.

KOPECKÝ, Kamil a Veronika Krejčí. Rizika virtuální komunikace. Olomouc: Net University, 2010. ISBN 978-80-254-7866-0

LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. Vývojová psychologie. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1284-9.

MATURKANIČ, Patrik. Základy etiky: vybrané otázky z praktické filosofie: vysokoškolská učebnice. Terezín: Vysoká škola aplikované psychologie, 2018. ISBN 978-80-87871-05-8.

MCQUAIL, Denis. Úvod do teorie masové komunikace. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5.

MEDZIHORSKÝ, Štefan. Asertivita. Praha: Elfa, 1991.

PÁVKOVÁ, J., Pedagogika volného času. Praha: Portál, 1999. ISBN 60-7178-295-5

PRŮCHA, J. Moderní pedagogika. Praha: Portál, 2002. ISBN 978-80-7367-503-5.

SEKOT, Aleš. Sociologie v kostce. 3., rozš. vyd. Brno: Paido, 2006. ISBN 80-7315-126-x.

STRACH, J., Jak připravit žáky a jejich rodiče na nebezpečí plynoucí z rozvoje telekomunikací a zejména internetu. In: Škola zdraví pro 21. Století, Brno MSD. 2008 ISBN 978-80-7392-077-7

VACÍNOVÁ, Marie a Marta LANGOVÁ. Vybrané kapitoly z psychologie. V Praze: Československý spisovatel, 2011. ISBN 978-80-7459-014-6.

VÁGNEROVÁ, Marie. Vývojová psychologie. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2005, 467 s. ISBN 9788024609560 (DOTISK).

VYBÍRAL, Zbyněk. Psychologie lidské komunikace. 1. vyd. Praha: Portál, 2000, 264 s. ISBN 80-717-8291-2.

Souhlas vedoucího práce

Jméno vedoucího: : Doc. ThDr. Patrik Maturkanič, Ph.D

Podpis: ..... *Patrik Maturkanič* ..... dne: *25/5-2020*

Souhlas prorektorky pro pedagogickou a vzdělávací činnost

Podpis: ..... *Patrik Maturkanič* ..... dne: *25/5-2020*

Prohlašuji, že odevzdanou práci na téma Vliv médií a sociálních sítí na vývoj a rozvoj mladého člověka jsem vypracoval/a samostatně, s použitím uvedené literatury a práci jsem neodevzdal/a na žádné jiné škole k získání atestace.

V Terezíně dne 9.4.2021

Pavla Holanová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce, kterým je doc. ThDr. Patrik Maturkanič Ph. D, za jeho cenné rady, připomínky, trpělivost a ochotu. Mé poděkování patří dále také mé rodině a mým nejbližším za jejich podporu.

ANOTACE

Předkládaná bakalářská práce se zabývá vlivem médií a sociálních sítí na vliv a vývoj mladého, dospívajícího člověka. Chtěla bych poukázat na celkový vývoj informačních technologií a rozepsat se o jednotlivých typech médií. Stěžejním bodem mé práce je specifická oblast médií, sociální sítě. Člověk a především mladý, dospívající člověk, vyrůstá v době, kdy si bez jejich přítomnosti již nelze představit každodenní život a je tedy přirozené, že je také výchova dnešní mladší generace ovlivněna tímto silným vlivem. V teoretické části práce se zabývám zejména rozdělením a popisem jednotlivých médií, fázemi dospívání mladého člověka a bezpečností při využívání sociálních sítí. Zabývám se pozitivy, ale také negativy využívání těchto sítí a časem, který na nich mladí lidé tráví. V praktické části práce se zabývám výzkumem, který prokazuje propojení využívání sociálních sítí na kvalitu života a porovnává jednotlivé aspekty života s a bez využíváním sociálních sítí.

KLÍČOVÁ SLOVA

Média, sociální sítě, rozvoj člověka, informační technologie, sociální status

ANNOTATION

The bachelor thesis deals with the influence of media and social networks on the influence and development of young, adolescent people. I would like to point out the overall development of information technology and to write down the different types of media. The central point of my work is the specific area of media, social networks. A person, and above all a young, adolescent person, grows up at a time when everyday life can no longer be imagined without their presence, and it is therefore natural that the upbringing of today's younger generation is also influenced by this powerful influence. In the theoretical part of the thesis, I deal mainly with the division and description of individual media, the stages of adolescence of a young person and security in the use of social networks. I also deal with the positives, but also the negatives of the use of these networks and the time that young people spend on them. In the practical part of the thesis, I deal with research that demonstrates the link between the use of social networks and the quality of life and compares the different aspects of life with and without the use of social networks. I deal with research that demonstrates the connection between the use of social networks and

the quality of life and compares individual aspects of life with and without the use of social networks.

KEY WORDS

Media, social networks, human development, information technology, social status

Obsah

ÚVOD.....	1
1 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA POJMŮ TÝKAJÍCÍCH SE MÉDIÍ A SOCIÁLNÍCH SÍTÍ.....	3
1.1 Vysvětlení všeobecného pojmu média.....	3
1.2 Termín sociální sítě a jejich dělení.....	4
1.3 Dějiny a chronologický vývoj médií.....	5
2 MLADISTVÍ A NEJPOUŽÍVANĚJŠÍ MÉDIA.....	8
2.1 Dostupnost informačních technologií	8
2.2 Sociální zralost k využívání komunikačních platforem	9
2.3 NEJOBLÍBENĚJŠÍ SOCIÁLNÍ SÍTĚ V ČR.....	10
2.4 Vytváření sebevědomí a sebehodnocení	11
3 BEZPEČNOST SOCIÁLNÍCH SÍTÍ	12
3.1 Problémy užívání sociálních sítí	12
3.2 Pojem kyberšikana	13
4 ZDRAVÝ DUŠEVNÍ VÝVOJ DOSPÍVAJÍCÍHO JEDINCE V KONTEXTU MÉDIÍ.....	15
4.1 Pozitiva a negativa užívání sociálních sítí	15
4.2 Motivy k trávení volného času a sítí a dopad na vývoj mladého člověka.....	16
4.3 Závislosti	17
5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	20
5.1 Využití volného času na internetu.....	41
5.2 Seznamování na internetu	43
5.3 Sdílení osobních údajů na veřejných profilech	45
5.4 Frekvence změny hesla osobních účtů.....	47
6 DISKUSE.....	49
ZÁVĚR	52
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJE	54
SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A PŘÍLOH	57

ÚVOD

Vývoj mladého člověka už od raného dětství je v dnešní době ovlivňován mnoha faktory, které dřívější generace úplně minuli. Jedním z nich jsou právě média a sociální sítě, které se nám vkrádají do života stále více. Není nic nenormálního, aby malé dítě rodiče nechávali místo hraní si a rozvíjení své dětské představivosti hrát hry na tabletu, nebo se dlouhé hodiny dívat na televizi. Ani není nic neobvyklého, aby děti věkem jen málo přesahující první desetiletí svého života, měly založeny a aktivně využívaly profily na sociálních sítích a komunikovaly tak s kamarády více online než venku na hřišti.

Ano, doba se mění a pokrok se zastavit nedá, ale nebylo by dětem a mladým, dospívajícím lidem přece jenom lépe, bez některých, pro ně již nezbytných věcí v jejich životě? Jak nastavit dítěti, nebo i mladému, ještě nezletilému člověku hranice, kdy už tráví moc času na internetu a jak ho motivovat i k jiným věcem? Vždyť přece všichni kamarádi jsou také neustále na telefonu, nebo sedí u počítače.

Žijeme v uspěchaném světě, kdy málokdo si kupuje noviny v novinovém stánku, zprávy si raději přečteme cestou do práce na internetu, je to tak přece rychlejší. Než abychom si večer sedli k večeři s rodinou a řekli si, jaký měl kdo den, díváme se raději do svých telefonů a trávíme tak čas s těmi, kdo jsou od nás daleko, místo abychom si všímali lidí, které máme okolo sebe. Místo hraní karet, nebo čtení knihy před spaním se raději díváme na televizi, nebo na filmy, kde obdivujeme příběhy účinkujících, místo abychom prožívali ty naše.

Svoji bakalářskou práci, tedy její teoretickou část jsem rozdělila do čtyř hlavních částí. V první části se budu věnovat vysvětlení nejdůležitějších pojmů z oblasti všech médií a také jejich vývojem a dějinami. Ve druhé kapitole se pak budu věnovat už právě mladistvým a jejich vývojem v současném světě sociálních sítí. Ráda bych se zaměřila na výběr jejich nejoblíbenějších sociálních sítí, dozvěděla se něco o mentální zralosti a připravenosti k jejich využívání a celkovém sebehodnocení a sebevědomí mladistvých. Ve třetí kapitole se zaměřuji na bezpečnost v našem kyberprostoru. Vysvětlujeme si zde pojem kyberšikany a přiblížíme si nebezpečí, která mohou mladé lidi na sítích čekat.

V poslední, tedy čtvrté kapitole se chci věnovat porovnání kladů a záporů užívání médií, závislosti na internetu a tématu, kolik času u počítače je pro vývoj mladého člověka ještě v pořádku a kdy už se jedná o závislost.

Hlavním cílem mé práce je prozkoumat situaci vývoje mladých lidí v dnešním světě, kdy spousta teenagerů žije spíše online, než by se chodila reálně bavit se svými přáteli a porovnat tuto situace s vývojem adolescentů v době, kdy slovo média nebyl ještě tak rozšířený pojem a mladí vyrůstali zcela bez internetu a moderních technologií.

V praktické části svojí práce jsem se zaměřila hlavně na zjištění, jak moc sociální sítě ovlivňují kvalitu života lidí, které jsem rozdělila do dvou věkových skupin, a to hned ve čtyřech aspektech. Prvním, dle mého velice důležitým aspektem, je trávení volného času. Je velmi důležité sledovat, jakým směrem se ubírá trávení volného času mladistvého člověka a tím spíše, pokud se velmi často pohybuje v internetovém prostředí. Na tom, že mladí lidé tráví na sítích stále více času se dá mnohdy shledat také spoustu kladných stránek, protože na internetových stránkách si může, a samozřejmě, že nejen mladý člověk, ale kdokoli, zjišťovat informace z jakéhokoli odvětví, které ho fascinuje a zajímá, může se účastnit různých webinářů, online přednášek, může se zapojovat do diskuzních témat, může se v podstatě neomezeně vzdělávat v jakémkoli oboru. Jsou ale také stinné stránky, ke kterým může člověk na sítích inklinovat a je zapotřebí v jistých situacích umět připustit, zvláště pak, pokud se jedná o seznamování na internetu, různé sociální sítě a vykreslování života na nich, že na internetu se ne vždy, možná spíše v menšině ukazuje realita a je potřeba ji umět rozeznat. Dalším dílčím tématem, po trávení volného času, jsem si vybrala právě ono online seznamování. V dnešní době je online seznamování na velkém vzestupu a je už zcela normální, že lidé používají seznamovací aplikace a domlouvají si schůzky. Jako třetí dílčí cíl jsem zkoumala sdílení osobního života, tedy fotek, událostí, oblíbených videí apod. na osobních profilech. Většina lidí v dnešní době vlastní alespoň jednu sociální síť a alespoň občas se na ni pochlubí nějakou pěknou fotkou, písničkou oblíbeného interpreta, sdílí události, kterých se chce později účastnit atd. Je to ale fenomén pouze mladší generace, nebo to v dnešní době už děláme všichni? Jako čtvrtý dílčí cíl jsem zjišťovala, jak si lidé své účty zabezpečují, protože bezpečnost na internetu je něco, čím by se měl zabývat každý z nás vůbec nejdříve, pokud se chceme do internetové džungle vydat.

Ve své práci jsem použila řadu knižních zdrojů, ale také řadu internetových studií, které mi v psaní mé práce byly velmi nápomocné.

1 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA POJMŮ TÝKAJÍCÍCH SE MÉDIÍ A SOCIÁLNÍCH SÍTÍ

V této kapitole bych ráda zmínila, co se vlastně pod pojmem média ukrývá a připomněla základní pojmosloví, které budeme v následujícím textu používat.

V dnešním rychlém světě je slovo média omíláno neustále dokola a naše mysl je ovládána mnoha informačními technologiemi. Média zachycují události, ale také umí ovlivňovat masy lidí svým sdělením. V dalším textu se budu zaměřovat jak na média obecně, tak hlavně na jedno konkrétní a tím je internet, zvláště pak sociální sítě, které určují trendy dnešní generace.

1.1 Vysvětlení všeobecného pojmu média

Slovo média pochází z latiny a znamená prostředek, nebo zprostředkování. Tedy něco, co existuje proto, aby to spojovalo dvě a více stran. V komunikaci pak pojem média představuje to, co zprostředkovává sdělení. Je to tedy něco, co nám přinese určitou informaci a podílí se na komunikaci, médiem komunikační. (JIRÁK, KÖPPLOVÁ, 2003, str.16)

Mezi média se řadí především televize, rozhlas, tisk a dále pak média nová, založena na digitálním přenosu informací, což je hlavně internet, ale i videohry, nebo třeba interaktivní televize a další.

Média se tedy za poslední dobu značně rozrostla. Za 25 let existence nových podmínek, ve kterých média působí, došlo k citelnému rozšiřování počtu médií, aniž by přitom celková mediální konzumace klesala. To s sebou postupem doby, silně umocněné rozmachem nových médií, přineslo fragmentaci pozornosti mediálních uživatelů. Zatímco v roce 1990 bylo registrováno 50 televizních stanic, v roce 2012 už Český statistický úřad evidoval 334 stanic. Počet odvysílaných televizních hodin se od roku 1989 zvýšil téměř 170krát na průměrných 1,3 mil. v roce 2013. Počet televizních provozovatelů rostl do roku 2009, po nástupu ekonomické recese se jejich počet začal podle dat ČSÚ mírně snižovat. [Online 1]

Dalším pojmem, který se ke slovu média váže, a měli bychom si to alespoň krátce charakterizovat, jsou masmédia, tedy hromadné sdělovací prostředky.

Masmédia je tedy masové šíření informací v rámci velkých, často hodně rozptýlených, anonymních a heterogenních skupin. Zahrnují všechna média, pokud mohou být masově reprodukována: tištěná (noviny, časopisy, knihy, ale i letáky, plakáty apod.), média elektronická (počítačové sítě, rozhlas, televize, audio a videokazety apod.) a média ostatní (film, výtvarné reprodukce atp.). [Online 2]

Hlavním úkolem masmédií je samozřejmě informovat, ale i bavit, přesvědčovat, nebo vychovávat. Vzdělávací funkci mají všechny pořady a články publicistické, zpravodajské, instruktážní, poradenské, z hlediska učení funkcionálního pak v podstatě všechny pořady, filmy, knihy, články apod., které člověk vnímá a které ho nějakým způsobem formují. Existují ale i speciální vzdělávací programy nebo texty. Nedochozí zde jednoznačně k procesu učení, které chápeme jako záměrně organizovaný akt, s danými parametry, především se zpětnou vazbou. Z hlediska učení intencionálního, záměrného je problém složitější. Vzdělávání by muselo být prováděno systematicky s jednoznačně definovaným učebním cílem (takto jsou koncipovány jazykové kurzy – televizní, rozhlasové i časopisecké) a s následnou zpětnou vazbou, která však v případě masmédií chybí. Ve světě jsou dosti běžné speciální vzdělávací TV kanály schopné zajistit vzdělávací proces i se zpětnou vazbou, s parametry distančního vzdělávání. Obdobnou vzdělávací funkci začínají plnit počítačové sítě.

1.2 Termín sociální sítě a jejich dělení

Nejrychleji rostoucím médiem poslední doby z pohledu počtu uživatelů je bezesporu internet. V posledních letech se k rozmachu internetu přidaly i další zařízení, jako tablety a chytré telefony a stále více uživatelů využívá klasická média, jako TV, rádio apod., právě přes tato zařízení.

Doba 21. století už bude navždy v dějinách zapsaná jako doba internetu a sociálních sítí. Internet se stal hlavním zdrojem naší zábavy, pomáhá nám při hledání informací, nového zaměstnání, ale i životního partnera. Provádíme online platby, na internetu nakupujeme dokonce už i potraviny, nebo využíváme online kurzy. V dnešní době platí, kdo není na internetu, jako by ani neexistoval. Dlouhé telefonáty nahradilo chatování, místo povídání si doma s rodinou raději sedíme sice vedle členů rodiny, myšlenkami jsme ovšem jinde. Internet, zejména tedy zmiňované sociální sítě se stávají pro mnohé i zdrojem obživy.

Sociální sítě dělíme na osobní a profesní. K osobním patří například Facebook, Instagram, Twitter, Snapchat, My Space, Badoo, Lidé.cz, nebo třeba Spolužáci, či Foursquare. Hlavní profesní sociální síť je u nás LinkedIn. K těm méně známým se řadí například MM (Management Mania).

Vytvoření své osobní internetové identity a vyhledání dalších uživatelů je podstatou sociálních sítí. Uživatel si vytváří svůj profil, kde uvede informace, které následně tvoří jeho internetovou vizitku, kterou se představuje dalším uživatelům. Na základě těchto informací se pak může radit i k různým internetovým komunitám vznikajícím například sdílením nějakého specifického koníčku, nebo třeba díky oblibě určité hudební skupiny.

1.3 Dějiny a chronologický vývoj médií

Pojem „česká média“ není snadné definovat – na území vymezující hranice našeho státu se v mediální produkci setkávala celá spousta jazykových, kulturních i politických kontextů.

Vývoj, jak je u dějin médií vcelku tradiční – začíná nástupem knihtisku, nejprve v evropském prostředí a následně rozvojem knih na území našeho dnešního státu do poslední čtvrtiny 18.století. Český tisk byl v tuto dobu velkou podporou procesů národního sebeuvědomování a v dalším vývoji se stával i společenskou institucí politického života. Média se zde rozvíjela i jako průmyslové odvětví, kde se adaptovalo spousta technických inovací. Velkou změnou prošla média v období po podepsání mnichovské dohody na podzim roku 1938 a samozřejmě během celé druhé světové války. Dalším velkým obdobím pro vývoj médií byla léta po roce 1948, kdy se Československo stalo součástí oblasti podléhající mocenské nadvládě Sovětského svazu. Přísná kontrola médií začala slábnout od konce padesátých let a média se pomalu ale jistě začala liberalizovat. Tento proces vyvrcholil pražským jarem roku 1968. Invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa v srpnu roku 1968 fakticky i symbolicky ukončila všechny naděje na liberalizaci médií a otevřela prostor k byrokratické kontrole mediální produkce, která vedla k její nivelizaci. Další etapou byl prudký ekonomický a technologický rozvoj médií po roce 1989, který byl podmíněn nově ustanoveným politickým pořádkem v tomto období. (BEDNAŘÍK, JIRÁK, KÖPPLOVÁ, 2019, str. 11-13)

Pojem média je latinského původu a mimo jiné v překladu znamená zprostředkující činitel. Obory věnující se sociálním problémům, komunikaci označují tímto slovem něco,

co zprostředkovává vzkazy – jedná se tedy o média komunikační. Masová média jsou tedy v tomto případě chápána jako systémy a prostředky, které jsou schopny zprávy v nich zakódované dostat k publiku, což jsou pro nás v tuto chvíli anonymní soubory adresátů. (McQUAIL, 2007, str. 35)

Jak již bylo ve zkratce zmíněno výše, prvními masovými médii se stala právě média tištěná, který dokázala ve velmi krátkém časovém intervalu proniknout k velkému publiku. Prvním takovým médiem se stala kniha. Johannes Gutenberg, který v roce 1440 vynalezl knihtisk, také poskytl čtenářům první knihu vůbec. Byla ta dvousvazková bible, zvaná také Gutenbergova. Za dalších dvě stě let od vynalezení knihtisku již můžeme hovořit o prvním prototypu novin, které měly otevřený charakter.

Po první světové válce se začínala expanze novin výrazně zpomalovat díky nástupu rádia, filmu a následně televize. V posledních letech se tištěné knihy, noviny a celkově tištěná média upozadila hlavně díky zcela novému médiu – internetu. (SEKOT, 2006, str. 63)

Dalším výrazným médiem v dřívějších dobách byl také rozhlas, který se začal vyvíjet na sklonku 19. století. První rozhlasovou stanicí v Československu byl Radiojournál – československé radiotelefonické zpravodajství. Jednalo se o společnost s ručením omezeným, vznik je datován k červenci roku 1923, v Praze. Roku 1925 se velkým podílníkem společnosti stalo ministerstvo pošt a telegrafů a rozhlasové vysílání se stalo předmětem soukromého podnikání. Rozhlas se poměrně brzy dostal do domácností, a proto se vysílalo v různých vlnových délkách, aby se přizpůsobilo zájmům všech svých posluchačů.

Co se týká jednoho z dosud nejoblíbenějšího média u nás, tedy televize, v Československu se začal vysílací televizní systém vytvářet v roce 1953 a vysílání pro veřejnost začalo 1. května ze studia v Praze a prvním veřejným vysíláním bylo krátké vystoupení, ve kterém vystoupil František Filipovský.

A nyní se dostáváme k v současné době nejdiskutovanějšímu médiu u nás. Počátky internetu sahají do roku 1969, kdy v USA v rámci armádního výzkumu vznikla síť vzdálených a navzájem volně propojených počítačů ARPANET. Až do poloviny 80. let se internet vyvíjí výlučně na akademické půdě, postupně se však začíná otevírat a je umožněno se na síť tehdejších počítačů připojovat i dalším počítačům působících osob na univerzitách. V roce 1987 bylo na internet připojených 28 tisíc počítačů. Uživatelé

začali postupně vyvíjet různé aplikace a software, které komunikaci usnadňovaly. V 80. letech byl ve švýcarském výzkumném centru CERN vymyšlený Hypertext transfer protocol zvaný HTTP a jazyk HTML (Hypertext Markup Language), které umožnily novou a jednodušší komunikaci a vytváření nových webových stránek. Urychlený rozvoj internetu nastává v 90. letech, kdy se internet dostává do povědomí široké veřejnosti. V roce 2006 se na internetu nachází deset miliard dokumentů. Internet se stává jednoznačně nejrychleji se rozvíjejícím médiem.

U nás datujeme počátek internetu ke dni 13. února 1992, kdy se Československo poprvé připojilo k internetu. Tyto internetové začátky se ale týkaly pouze velmi malé škály informatiků a akademiků, kteří se pokoušeli připojovat k sítím jako FidoNet.

V březnu roku 1993 byla slavnostně spuštěna síť CESNET, která funguje dodnes a propojuje všechny tuzemské univerzity. Roku 1995 byla zrušena doména .cs a zavedena doména .cz.

Další roky už byly velmi bohaté na novinky na síti. Připomněla bych pouze pár z mnoha a mnoha významných událostí internetu u nás.

Roku 1996 byla mimo jiné spuštěna stránka Seznam.cz, kterou známe, samozřejmě v její zmodernizované podobě, dodnes.

Roku 1997 byla spuštěna internetová verze obchodního rejstříku Ministerstvem spravedlnosti.

Roku 1998 pak vznikly servery jako například Novinky.cz, vznikl také Google, a dokonce i první internetové bankovníctví.

V roce 2001 vzniklo připojení ADSL, 2002 byla zase spuštěna stránka Wikipedie a následně roku 2004 byla spuštěna sociální síť Facebook. Následující roky pak další dnes již velmi proslavené servery jako YouTube, Twitter, aj. [Online 3]

Roku 2007 oslavil internetu u nás své již 25. narozeniny a jeho rychlý vývoj jde neustále kupředu.

2 MLADISTVÍ A NEJPOUŽÍVANĚJŠÍ MÉDIA

Na žebříčku nejpoužívanějších médií mladých lidí v současné době rozhodně na plné čáře vyhrává internet. Mladí lidé ho v dnešní době používají ke stále více věcem, připojují se nejen doma přes počítače, notebooky a tablety, ale také přes mobilní telefony, které se v dnešní době už rozhodně nevyužívají pouze k volání a psaní textových zpráv. Právě naopak, člověku v současnosti pohodlně postačí právě chytrý mobilní telefon a jeho připojení k internetu na to, aby si mohl přečíst zprávy, najít jakýkoli dopravní spoj, poslouchat rádio, dívat se na televizi, nebo třeba z telefonu ovládat své finance prostřednictvím internetového bankovníctví a klidně i místo kreditní nebo debetní karty využít právě aplikaci v telefonu.

2.1 Dostupnost informačních technologií

Informační technologie jsou nástrojem komunikace ve společnosti, umožňují sdílet informace a znalosti ve společnosti i v rámci profesních skupin, což přispívá ke zvyšování kvality a efektivity práce. O našem aktuálním světě by se dalo říct, že je to svět moderních technologií. Všechny tyto technologie se vyvíjí mílovými kroky kupředu a to, co bylo před dvěma lety nejmodernějším výkřikem, je dnes kus odpadu.

Definici slovního spojení informační technologie je velmi těžko vyhledatelná. Řadíme sem počítače, tablety, mobilní telefony, ale už například i chytré brýle, chytré hodinky a pak samozřejmě samotný internet.

„Informační technologie je jakýkoliv elektronický přístroj, který je schopen zpracovat určité informace. Přístroj musí umět přijmout vstupní data, ty následně samostatně zpracovat a vytvořit z nich příslušná výstupní data. Informační technologie lze také nazvat vědním oborem, který se snaží o co nejefektivnější řešení při sestavování, vytváření, propojení či zdokonalení těchto technologií.“ [Online 4]

Přístupnost informačních technologií dnes opravdu není problémem, tedy rozhodně ve problémem ve smyslu, že by nebyly zpřístupněny všem, vždy a všude. Právě naopak. Je zcela běžné, že se v domácnosti nachází více než jedna televize, téměř každá rodina má doma stolní počítač, nebo notebook, většina mladých lidí na středních školách má dokonce i svůj tablet a mobilní telefony vlastní už i děti na základních školách. Všichni mají tak přístup ke všemu a není vůbec výjimkou, že dítě dostává ve věku, kdy je ještě

v mateřské škole k užívání tablet, nebo mobilní telefon, aby mohlo hrát hry, nebo se dívat na pohádky. Je tohle pro vývoj dětí a mladých lidí, ale opravdu dobře?

2.2 Sociální zralost k využívání komunikačních platform

„Jedna stará pravda říká, že mládí je budoucnost země. Relativně nový poznatek je, že mládí se neustále prodlužuje a má v rámci jakéhosi kultu mládí stále větší význam.“
(DAHLKE, 2004, str. 66)

Všechno v mediálním světě se točí okolo sledovanosti, až na průměrný věk uživatelů. Pokud je Vám více než 49 let, patříte již podle nových internetových pravidel do starého železa a nepomůže Vám ani míra sledovanosti, což ale odporuje veškeré finanční logice, protože padesátiletí dosáhli jistotně lepšího ekonomického postavení než patnáctiletí.
(DAHLKE, 2004, str. 66-67)

Postavení mladých lidí nyní určují věci jako co nejdražší značkové oblečení s co nejvíce viditelným logem, co nejčastější vyzvánění mobilního telefonu, samozřejmě ale musí jít o co nejnovější a nejlepší model. Stále častěji mladí zařazují do své řeči, i do psané internetové komunikace anglické výrazy, s oblibou ještě ve zkratkách. Nikdo z mladých už dnes nenapíše: „To mě opravdu pobavilo!“ Místo toho se Vám dostane pouze tři písmen: „LOL.“

Jak již bylo zmíněno výše, je zcela běžné potkávat děti na základní škole s telefonem v ruce, existují dokonce typy žen na mateřské dovolené, které zakládají svým, často ještě nechodícím a nemluvicím dětem Instagram a přidávají příspěvky psané formou myšlenek dítěte. Jak ale poznat, kdy je dítě, nebo mladý člověk připraven na to, aby vstoupil do džungle internetu a sociálních sítí naplno? Kdy je člověk dostatečně psychicky zralý na to, aby unesl tlak všeho, co se k němu skrze internetové sítě dostane? Dokáží mladí rozeznat realitu od fikce a nenechat se strhnout davem? I pro dospělého člověka, procházejícího si zrovna těžším životním obdobím, může být mnohdy těžké poznat, že životy takzvaných influencerů, prezentujících se na sociálních sítích, nejsou z velké části reálné, a i tyto internetové hvězdičky žijí normální obyčejný život, jako my všichni, ve kterém nejsou pouze drahé kabelky, luxusní restaurace, brunchy a dovolené v celosvětově známých resortech a nenechat se unést závistí k těmto lidem. Jak tedy dítě, nebo mladého člověka chránit při používání internetu a sociálních sítí?

„Prevenici bychom měli zahájit ve chvíli, kdy dítěti umožníme připojit se k internetu, a tím ho propojíme s lidmi z celého světa. Zajímejte se také, zda má Vaše dítě přístup k počítači, tabletu nebo mobilnímu telefonu svých kamarádů nebo spolužáků. I v takovém případě je vhodné začít se s dítětem bavit o pravidlech.

Stejně jako chráníme dítě před nástrahami reálného světa, měli bychom ho chránit také před riziky světa virtuálního. I důsledky riskantního chování ve virtuální komunikaci mohou být bohužel velmi reálné.“ [Online 5]

2.3 NEJOBLÍBENĚJŠÍ SOCIÁLNÍ SÍTĚ V ČR

Mezi nejoblíbenějšími sociálními sítěmi vůbec za posledních šest měsíců rozhodně vyhrává Facebook, na kterém je přihlášeno už neuvěřitelných 2,375 mld. účtů. Hned v závěsu s více než 2,000 mld. účty je video server Youtube, který je dceřinou společností Googlu. Na třetím místě se umístila mobilní aplikace Whatsapp s 1,600 mld. účty, která ale také spadá pod Facebook. Na čtvrtém místě se umístil Facebook messenger s 1,300 mld. účty. Mezi další velmi oblíbené sociální sítě patří například Instagram, který taktéž přesáhl hranici 1,000 mld. uživatelských účtů.

Mezi méně oblíbené, ale u mladých lidí stále velmi využívané aplikace patří například Snapchat, Pinterest, nebo Viber, kde se pohybujeme okolo hranice 300–400 mil. uživatelů. [Online 6]

V České republice se vyskytuje 5,7 milionu aktivních uživatelů sociálních sítí, což znamená 54% populace. Na mobilním telefonu se připojuje 4,8 milionu uživatelů, tedy 45% populace, Co se týká sociálních sítí v naší republice, není žádným překvapením, že i u nás se dominantním stal Facebook. Na druhém místě se nachází Instagram s 2,3 miliony a třetí místo má LinkedIn s 1,6 miliony. Na čtvrtém místě se v České republice umístil Snapchat s 615 tisíci uživateli a jako pátý je Twitter se svými 388,5 tisíci uživateli.

Nejpočetnější skupina uživatelů, přihlašujících se na sociální sítě, je ve věkovém rozmezí mezi 25–34 let, další skupina je potom mezi 35-44 lety a na třetím místě se umístili uživatelé mezi 18-24 lety. Dobrou zprávou určitě je, že uživatelská skupina ve věku od 13-17 let je spíše minoritou, nicméně čím dál více přibývá případů, kdy sociální sítě využívají děti mladší 13 let, které se připojují především k síti Youtube, která má sice hranici užívání uvedenou nad tento věk, ale realita je někde jindy. [Online 7]

2.4 Vytváření sebevědomí a sebehodnocení

Dle mnohých předních psychologů, existují tři základní elementy, které ovlivňují osobnost jednotlivého člověka. Prvním z nich je genetika. Její dispozice tvoří přibližně 60 % toho, co ovlivňuje naše jednání v konkrétních životních situacích a naše postoje k nim. Druhým faktorem je prostředí, v němž žijeme. Jedná se samozřejmě o prostředí v práci, ale i rodinné zázemí, to, kým a čím se obklopujeme ve volném čase, kde nabíráme síly, pracujeme, studujeme, jednoduše řečeno, žijeme náš život. Třetím elementem je potom výchova, která má bezesporu velký vliv na to, jaký člověk bude, až dospěje. Rodina je první skupina lidí, se kterou se člověk setkává a která formuje jeho výchovu. (MATURKANIC, 2008, str.46)

Existuje více definic termínu sebepojetí, které vysvětlují, jak je na tento pojem v současné psychologii pohlíženo. Sebeпоjetí je „*souhrn představ a hodnotících soudů, které člověk o sobě chová*“. (BLATNÝ, PLHÁKOVÁ, 2003, str. 92)

Nejčastěji používanou definicí pro sebepojetí je slovníková definice Hartla a Hartlové:

„*Sebeпоjetí je představa o sobě, to, jak jedinec vidí sám sebe, je zde zdůrazněna poznávací složka a má hodnotící a popisnou dimenzi.*“ (HARTL, HARTLOVÁ, 2015, str.524)

Sebeпоjetí je charakterizováno množstvím a kvalitou informací o sobě samém. V dětství je dítě získává díky zpětné vazbě z prostředí, ve kterém vyrůstá, ale i na základě vlastního pozorování své činnosti, pocitů a stavů. Sebeпоjetí u dětí závisí na schopnosti zpracovávat tyto informace

Struktura a organizace sebeпоjetí se vyvíjí v závislosti na změnách v kognitivních vývojových procesech, a to zejména v těch, které vyplývají ze změn struktury celého sebe systému. Důležitou událostí v mladším školním věku dítěte je jeho vstup do školy a školní docházka. Častější setkávání s vrstevníky a samotné školní prostředí ovlivňuje jak strukturu sebeпоjetí, tak i úroveň sebehodnocení dítěte. Velký vliv má na dítě jeho postavení ve skupině vrstevníků a další role, které přijímá. (LANGMEIER, KREJČÍŘOVÁ, 2006, str. 98)

3 BEZPEČNOST SOCIÁLNÍCH SÍTÍ

Pokud se chceme o komkoliv po celém světě dozvědět nějakou informaci, nebo informace, stačí nám k tomu pouze počítač připojený k internetu. Stačí nám do vyhledávače zadat jméno, případně nějakou specifictější informaci o člověku, kterého hledáme a internet nám zajistí všechny informace na jedno místo. Pokud má člověk, o kterém sháníme informace ještě navíc založený profil na google, nebo některé sociální síti, stačí nám opravdu pár minut, abychom měli před sebou téměř celý jeho život. Samozřejmě závisí na každém člověku, jak moc je na sítích sdílný a jak moc si cení soukromí, ale existují také spousty citlivých dat, které o sobě uživatelé sdílí nevědomky a která se dají velmi snadno zneužít. Samozřejmě, každá stránka, na kterou se přihlašujeme má svá pravidla zabezpečování účtů, ale o jejich dodržení už musí uživatel dbát sám a znát smluvní podmínky každé internetové stránky, na kterou se přihlašuje.

3.1 Problémy užívání sociálních sítí

Problémů spojených s užíváním sociálních sítí a internetu vůbec jsou samozřejmě spousty. Mezi nejčastější velké hrozby užívání sociálních sítí patří například program botnet, hoaxy, spamy, zveřejnění naší polohy nebo třeba vytváření fake identity na sociálních sítích, aj.

Botnet je program, která zcela obchází zabezpečení sociálních sítí a vytváří profily uživatelů. Chová se naprosto stejně, jako uživatel sám, tedy píše zprávy, sdílí události, přidává si lidi do přátel. Program tak získává přístup k osobním informacím dalších a dalších uživatelů.

Hoaxy jsou podvodné žertíky, kterých je plný internet. Jsou to emaily, nebo zprávy na sociálních sítích, které nás ve většině případů před něčím varují a obsahují také upozornění a prosbu o šíření této zprávy mezi další uživatele. Hoaxy nejsou vyloženě nebezpečné, spíše obtěžující.

Škodlivější formou nevyžádané zprávy je ale určitě spam. Spamy jsou hromadně rozesílané zprávy, většinou emailem na tisíce adres. Jedná se v podstatě o vynucenou reklamu, někdy nesoucí internetový odkaz obsahující vir.

Další velmi nepříjemnou věcí, která nás může na internetu potkat je sdílení naší polohy dalším uživatelům, což nahrává zlodějům, kteří tak snadno zjistí, že jejich objekt se nachází mimo své bydliště.

Stále více a více můžeme na internetu narazit také na tzv. fake účty, tedy falešné účty. Tyto účty mívají náhodně vygenerované jméno a nějakou zajímavou nebo atraktivní fotografií. Cíl, je podobný jako u programu botnet, tedy získávání co nejvíce informací o uživateli internetu.

3.2 Pojem kyberšikana

„Šikanování je nebezpečný sociálně patologický jev, při němž je zejména omezována osobní svoboda, svoboda rozhodování, je ponižována lidská důstojnost a čest, mnohdy je obětí ubližováno na zdraví či na majetku. Jedná se o složitý a komplexní problém.“ (BENDL, 2003, str. 11)

Pojem kyberšikana, nebo také počítačová šikana neboli cyberbullying je specifický druh šikany, která se od klasické šikany liší zejména tím, že se vyskytuje zejména přes elektronické prostředky, jako je email, mobilní telefon, blogy, sociální sítě a podobně. Cíl šikany jsou ale stejné, jako u klasické, a to ponížit a ublížit svojí oběti.

Jedním z hlavních znaků kyberšikany je anonymita. Existují totiž spousty obětí kyberšikany, které se nikdy nedozvědí, kdo ve skutečnosti byl její trýznitel. Proto si spousta agresorů, kteří se skrývají pod anonymitou internetu, nebo jiného elektronického zařízení, dovolí daleko horší věci, které by si tváří v tvář nedovolil. Dalším rozdílným znakem od klasické šikany je to, že internetový agresor také většinou nebývá fyzicky silné lidí, může to být v podstatě kdokoliv. Dalším rozdílem je i to, že obětí klasické šikany bývá většinou dítě, nebo člověk takzvaně na okraji společnosti, outsider. Obětí kyberšikany se stává kdokoliv, ale riziko se zvyšuje u lidí, kteří jsou na těchto technologiích příliš závislí. Před klasickou šikanou bývá úniku. Oběť ve většině má svůj bezpečný prostor, do kterého může uniknout. U kyberšikany je tomu ovšem jinak. Ta může probíhat kdykoliv a kdekoliv, oběť nemá šanci před ní uniknout. U kyberšikany také chybí klasické znaky, kterých by si okolí oběti mohlo všimnout, dá se velmi snadno skrývat. Pokud se jedná o kyberšikanu například na blogu, nebo jiné webové stránce, výrazně se zvyšuje publikum, oproti klasické šikaně, kdy ubližování a ponižování oběti přihlíží většinou úzký okruh lidí. Na webové stránky se může kdykoliv dostat publikum

z celého světa, které má přístup na internet a tato internetová stopa je už navždy trvalá, nesmazatelná.

Mezi nejčastější projevy kyberšikany patří zasílání výhružek přes emaily, SMS zprávy, výhružné telefonáty nebo zprávy na chatu. Dále taky vytváření urážlivých webových stránek, zveřejňování zesměšňujících fotografií, obrázků a nahrávek.

4 ZDRAVÝ DUŠEVNÍ VÝVOJ DOSPÍVAJÍCÍHO JEDINCE V KONTEXTU MÉDIÍ

V době adolescence, je kladen velký důraz na zdravý životní styl jedinců. Základy zdravého životního stylu, které si člověk zažije právě v tomhle období, si pak nese celý život. To, jak o své zdraví budeme ve výsledku dbát závisí na faktorech jako jsou postoje v rodině, naše vzory, hodnoty, preferované aktivity, vedení ke sportovním aktivitám, zájmy vrstevníků, nebo třeba i fyzický vývoj jedince. [Online 8]

4.1 Pozitiva a negativa užívání sociálních sítí

Jelikož procento uživatelů sociálních sítí rok od roku stoupá, je důležité si uvědomit nejenom výhody tohoto virtuálního světa, ale i jeho nevýhody, které v konečném důsledku mohou být zdraví ohrožující. Z výhod popisují O'Keeffea Clarke-Pearson (2011) hned tři. První z nich je socializace a komunikace. Internetové chatování je nejjednodušší způsob, jak se spojit se svými přáteli nebo rodinou, nejsme-li v jejich bezprostřední blízkosti. Je to také způsob, jak navazovat přátelství a vztahy nové, sdílet svoje pocity, zážitky a nápady. Je to možnost, jak si nás může někdo všimnout. Jako další výhoda se jeví společné učení a sdílení školních materiálů. Studenti vysokých, ale často už také středních škol velice často sdílí skupinové projekty a materiály ke studiu, právě prostřednictvím médií a vzájemně si tak pomáhají. Poslední zmiňovanou výhodou je přístup k informacím o zdraví. Můžeme si zde vyměňovat poznatky, rady a upozornění ohledně zdravotní péče a prevence zdraví. [Online 9]

Dle Kopeckého a Krejčího (2010) jsou stinné stránky sociálních médií hlavně kyberšikana, která je vysvětlená v kapitole 3.2, dále kybergrooming, což je velice nebezpečná psychická manipulace prostřednictvím internetu. Jedná se o snahu vyvolat falešnou důvěru v oběti a poté ji přimět k osobní schůzce, která může vyústit v její sexuální zneužití, fyzickému násilí atd. Jako třetí nevýhodu zmiňují autoři kyberstalking, což jsou repetitivní, dlouhodobé, systematické a zvyšující se obtěžování pomocí internetu a sociálních sítí. Nejčastěji formou zpráv nebo komentářů.

Jsou to podle nich nejrozšířenější a nejnebezpečnější jevy sociálních médií, které mohou negativně zasáhnout do zdraví jedince. (KOPECKÝ, KREJČÍ, 2010, str.19-20)

4.2 Motivy k trávení volného času a síti a dopad na vývoj mladého člověka

Problematika zaměřující se na motivy trávení volného času na sociálních sítích vymezuje 4 základní kategorie motivů a potřeb mladých lidí.

Dělení dle Sulera (2005):

Prvním motivem je hledání a zkoumání svého vlastního já, své identity. Dospívající mladí lidé často chtějí experimentovat, hledat odpovědi na spoustu životních otázek a problémů, které pro vyvíjejícího se jedince nejsou mnohdy snadné. Některé odpovědi pak mladí lidé nacházejí právě na sociálních sítích či internetu obecně.

Druhým motivem, proč mladí tráví na sociálních sítích tolik času, je potřeba někam patřit, být někam zařazen. Mladí lidé mají totiž potřebu navazovat stále nové vztahy, přátelské, ale také intimní a samozřejmě stávající vztahy udržovat. Chtějí být součástí nějaké skupiny, na což jsou sociální sítě přímo ideální místo. Mladí tu nacházejí nepřeberné množství lidí a skupin s určitými zájmy a cíli, nebo hodnotami.

Třetím motivem je potom autonomie vůči rodinným příslušníkům. Tento motiv je úzce spjatý s motivy předchozími. Hledání nových vztahů a skupin do kterých chtějí adolescenti patřit, je totiž spjato s touhou odpoutat se od rodiny a začít žít vlastním způsobem, dělat věci po svém a být nezávislí.

Čtvrtým a posledním motivem je podle autora ventilování frustrace. Období lidského dospívání je často naplněno hádkami, konflikty, ať už v rodině, se spolužáky, kamarády, nebo i se sebou samým. Díky anonymitě kyberprostoru je pro mladé lidi jednodušší tyto frustrace uvolňovat. [Online 10]

Dopady přílišného užívání sociálních sítí, ale mohou mít na vývoj mladého člověka fatální následky.

Pokud se budeme bavit o dopadu na tělesný vývoj jedince i tady se setkáváme s řadou rizik. Sociální sítě používáme skrze zařízení jako jsou mobilní telefony, tablety, notebooky a počítače a všechny tyto zařízení jsou spojena s vysokým rizikem například krátkozrakosti, vysokého krevního tlaku, nebo poruchami spánku.

Problém krátkozrakosti asi není potřeba nějak více rozvádět, všechna digitální zařízení vydávají modré světlo, které našemu zraku ve vysoké míře škodí. Pokud se jedná o problém s vysokým krevním tlakem, je vědecky prokázáno, že člověk, který má vedle sebe mobilní telefon, nebo jiné zařízení připojené k internetu, je daleko neklidnější a nervóznější než člověk, který se nachází v jiné místnosti, nebo má telefon vypnutý. Problém s poruchami spánku je v poslední době velmi diskutovaný. Lidské tělo, hlavně tělo mladých, dospívajících lidí potřebuje mít pravidelný biorytmus. Tělo je zvyklé být vzhůru za bílého dne, kdy je venku světlo a spát ve chvílích, kdy přijde tma a obloha potemní. Pokud se ale mladí často večer, nebo v noci dívají do obrazovek vyzařujících modré světlo, tělo dostává signál, že den ještě neskončil a tělo nezačne vytvářet spánkový hormon, melatonin.

Pokud se jedná o dopad na psychosociální vývoj jedince, tak tady se názory velmi různí. Některé média tvrdí, že sociální sítě mají na dětskou psychiku špatný vliv, některá média zase oponují.

Jedním z hlavních negativních dopadů na trávení příliš mnoha času online jsou poruchy učení. Učení je základním mentálním procesem, který představuje speciálně organizované osvojování znalostí, zkušeností, informací a návyků. (VACÍNOVÁ, LANGOVÁ, 2011, str.131, 157)

Dalším problémem, objevujícím se hlavně u malých dětí je špatné rozvíjení jemné motoriky. Když totiž malé dítě dostane tablet, pouze jezdí prstem po jeho displeji, místo aby reálně něco tvořilo, modelovalo, hrálo si, nebo malovalo.

Ani využívání notebooku při výuce není podle studie Pattersona (2016) nic, co by žákům prospívalo. Z jeho studie je patrné, že žáci, kteří při výuce neměli možnost používat moderní technologie měli daleko lepší výkon a lépe si pamatovaly než ti, kteří tato zařízení k dispozici měly. [Online 11]

4.3 Závislosti

Závislost na internetu, neboli netolismus se v dnešní době vyskytuje čím dál častěji. V této kapitole bych se zaměřila na závislosti vyloženě na sociálních sítích, která je ale úzce spjata se závislostí na internetu, jako celku. Obě závislosti si můžeme vypěstovat téměř totožným způsobem a mají také stejný dopad na lidský život.

Co se týká závislosti na internetu, řadíme sem nejen závislost na sociálních sítích, ale i na online hrách, online sázení, pornografii apod.

Jak poznáme, že je osoba na sociálních sítích závislá? U lidí s tímto problémem můžeme pozorovat určité znaky chování jako například neustálá potřeba sledování, co je na sociálních sítích nového, sdílení vlastního obsahu ve velké míře, okamžitá reakce na příspěvky a fotografie jiných lidí a požadování reakce na vlastní příspěvky od ostatních. Pokud se závislému zdá, že má na sociálních sítích malou odezvu, stupňuje četnost svých příspěvků, aby vyvolal co největší ohlas okolí.

Závislost na sociálních sítích můžeme zjistit také na základě souboru otázek, zabývajících se právě odhalením závislosti. Jedná se například o otázky typu:

„Bráníte se nebo jste rozrušeni, když někdo kritizuje váš internetový život?“

„Zanedbáváte kvůli internetu důležité věci ve svém životě?“

„Narušuje internet vztahy s významnými lidmi vašeho života“ [Online 12]

Otázek je samozřejmě celá soustava, čím více člověk na otázky odpovídá kladně, tím větší pravděpodobnost závislosti se u něho vyskytuje.

Prvním a často jedním z nejdůležitějších kroků k uzdravení je přiznat si svůj problém a uznat, že tyto technologie ovládají náš život a získat nad nimi opět převahu.

Nejrizikovější skupinou pro vznik závislosti na internetu je skupina lidí ve věku 16-29 let. Rizikovou skupinou jsem ale také mladí lidé ve věku od 12-15 let a také maminky na mateřské dovolené, které jsou často osamělé a únik do kyberprostoru spojený s virtuálními kontakty pro ně mnohdy bývá jediným možným sociálním kontaktem mimo rodinu.

Důležité je říci, že jako u každé jiné závislosti se lidé závislí na internetu a sociálních sítích často potýkají se stresem, úzkostmi a mohou trpět také depresemi, pokud pro ně v aktuální chvíli nejsou sociální sítě k dispozici. Lidově řečeno i tato závislost má svoje abstinenční příznaky.

Pokud se nehodláme svěřit do rukou odborníkům a chceme si pomoci sami, je důležité dodržovat alespoň pár základních bodů. Je důležité mít podporu rodiny a okolí, nastavit si přesný čas, který jsme ochotni na sítích trávit a tento čas striktně dodržovat. Dobrou

cestou může být také hledání nových koníčků, které odvedou naši pozornost, chodit více mezi lidi a samozřejmě smazat veškeré profily na sociálních sítích.

Někdy ale tyto kroky nevedou k uzdravení a nezbývá než se svěřit do rukou odborníkům.

5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Pochopení tématu předcházel nejprve sběr dat a informací. Zde jsem se soustředila hlavně na fenomén sociální sítě, četnost jejich používání, jejich rizika, anebo naopak, na jejich výhody. Zaměřila jsem se na tři odvětví lidského života, jedním z nich jsou mezilidské vztahy, zajímalo mne hlavně seznamování a to, jestli se na internetu seznamují zejména teenageři a mladší lidé, nebo se tento druh vytváření vztahů týká všech generací, druhým je trávení volného času na internetu, zde jsem se potom zaměřila na online nakupování, které je zejména teď, v době velkých omezení kvůli nemoci covid-19, velmi aktuální a mám pocit, že ho začínají využívat lidé napříč všemi generacemi a třetím pilířem je bezpečnost na internetu. Tady jsem zkoumala dva aspekty. Jedním bylo to, co všechno člověk na sociálních sítích sdílí a jestli mladší lidé mají menší strach sdílet své osobní zážitky a druhým aspektem pro zkoumání byla bezpečnost přihlašování – tedy změna hesla, konkrétně, jak často si daný člověk mění ke svým účtům heslo.

Využila jsem dotazníkového šetření, kde jsem zjišťovala výše uvedené aspekty života ve skupině lidí, dospívajících za přítomnosti sociálních médií a druhou skupinou jsou respondenti, kteří vyrůstali v době, kdy ještě sociální sítě nebyly součástí každodenního života. Využila jsem program Survio, kde jsem sestavila dotazník, který jsem následně předložila studentům středních škol a také ho vystavila na mojí osobní internetové stránce, kde jsem získala odpovědi respondentů druhé skupiny. Získala jsem tak relevantní výsledky obou věkových skupin. V souhrnném součtu bylo otestováno 155 respondentů.

Nejdříve jsem všechna získaná data přenesla do celkové tabulky, která v sobě obsahovala všech 20 dotazníkových otázek a všechny odpovědi respondentů. Z těchto údajů jsem dále sestavila graf ke každé otázce a kontingenční tabulku ke čtyřem otázkám, které jsem si vybrala jako stěžejní, pro svoje čtyři hypotézy a výzkumné otázky. Tabulky jsem dále použila k výpočtu Chí-kvadrát testu nezávislosti.

Potenciálním problémem pro napsání praktické části mojí práce se mohla stát neochota respondentů, tedy nedostatečný počet relevantních odpovědí anebo nepřesné vyložení podaných otázek, tedy špatné komunikaci mezi zadavatelem – mnou a respondenty.

Cílem mého výzkumu je přiblížit problematiku médií, zejména tedy internetu a sociálních sítí a zjistit na kterou věkovou kategorii mají tato média největší vliv. Práce se zabývá

více částmi života lidí a porovnává mladší a starší generaci, konkrétně rozdíly v trávení volného času, počínání a bezpečnost na internetu a seznamování.

Protože téma médií je velmi obsáhlé zvolila jsem si celkem čtyři výzkumné otázky, kterými jsem se zabývala. První výzkumná otázka se týkala trávení volného času na internetu, druhá výzkumná otázka se týkala seznamování a třetí a čtvrtá se týká bezpečnosti.

VO1: Záviseí zájem o využívání internetu k vyplnění volného času online nakupováním na věku respondenta?

H0: Zájem o využívání internetu k vyplnění volného času online nakupováním nezávisí na věku respondenta.

H1: Zájem o využívání internetu k vyplnění volného času online nakupováním závisí na věku respondenta.

VO2: Záviseí zájem o využívání internetu k seznámení na věku respondenta?

H0: Zájem o využívání internetu k seznámení nezávisí na věku respondenta.

H1: Zájem o využívání internetu k seznámení závisí na věku respondenta.

VO3: Záviseí potřeba sdílet osobní život, na sociálních sítích, na věku respondenta?

H0: Potřeba sdílet osobní život na sociálních sítích nezávisí na věku respondenta.

H1: Potřeba sdílet osobní život na sociálních sítích závisí na věku respondenta.

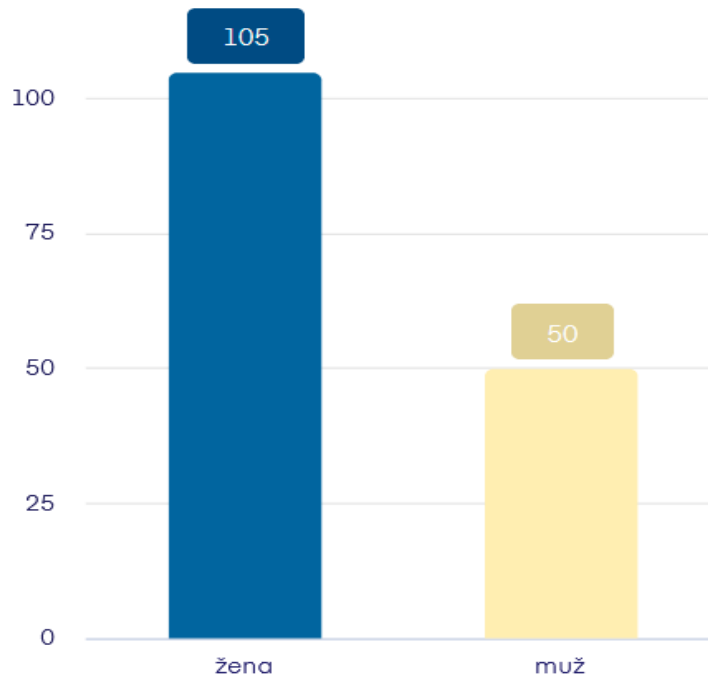
VO4: Záviseí frekvence změny hesla na osobních, internetových účtech, na věku respondenta?

H0: Frekvence změny hesla, na osobních, internetových účtech, nezávisí na věku respondenta.

H1: Frekvence změny hesla, na osobních, internetových účtech, závisí na věku respondenta.

1. Uved'te Vaše pohlaví

Graf 1 pohlaví respondentů

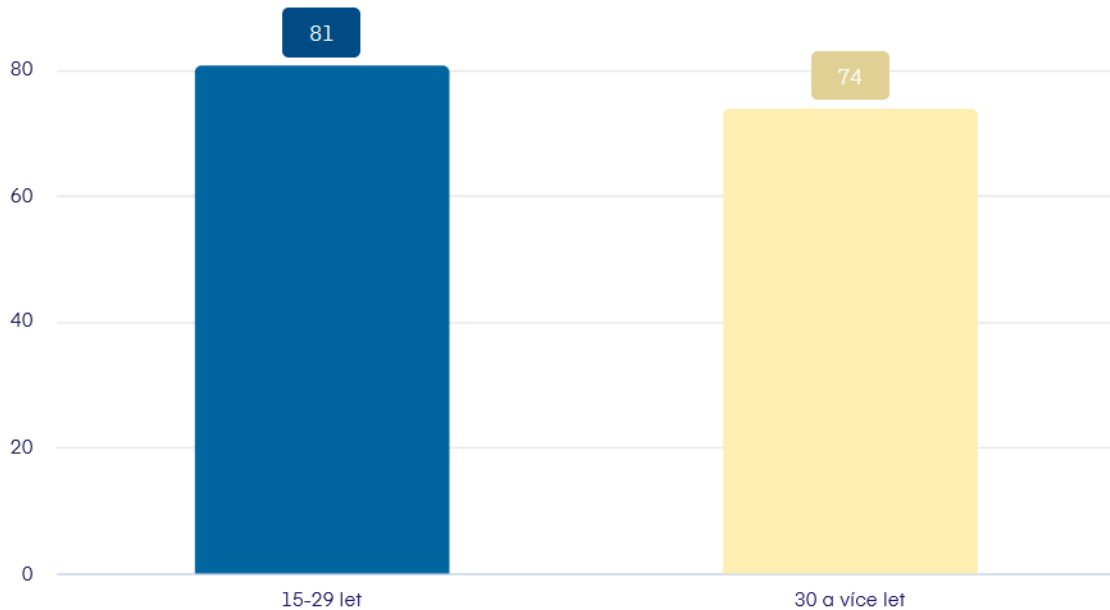

Zdroj: vlastní zpracování

Ze 155 dotázaných respondentů mi na dotazník odpovědělo 105 žen, tedy 67,7% a pouze 50 mužů, což je 32,3%, z čehož se dá usoudit, že celkově větší zájem o média, internet a sociální sítě jeví ženy než muži.

2. Vyberte věkovou kategorii

Graf 2 věk respondentů

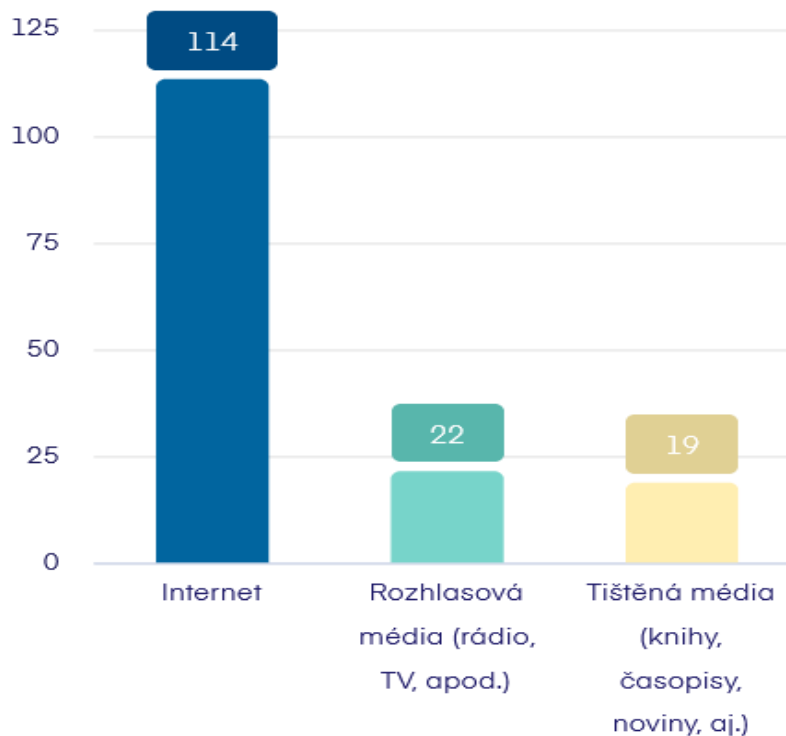

Zdroj: vlastní zpracování

Dotazník jsem vytvořila v programu Survio a tato otázka, která se týkala věku, pro mne byla klíčová. Pro relevantní srovnání obou věkových kategorií jsem potřebovala přibližně stejný počet vzorků v obou skupinách, snažila jsem se proto, odkaz na dotazník poskytnout respondentům tak, abych toto kritérium co nejlépe splnila. V první věkové skupině, od 15 do 30 let jsem získala celkem 81 respondentů (52,3 %) a ve druhé, starší věkové skupině sem získala 74 respondentů (47,7 %).

3. Jaká média nejvíce využívám k vyplnění volného času?

Graf 3 vyplnění volného času

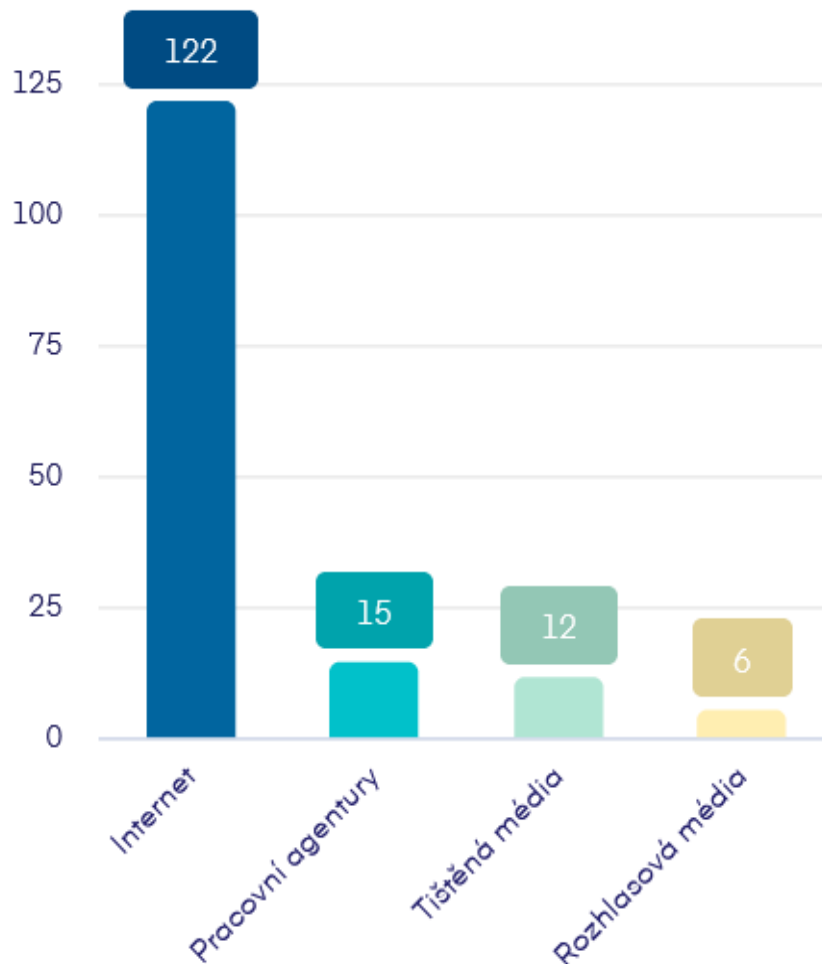

Zdroj: vlastní zpracování

Ze všech 155 dotázaných respondentů jich většina, tedy přesně 114 (73,5 %) odpovědělo, že k vyplnění volného času využívá převážně internet. Jako druhou variantu vyplnění volného času dotázaní (14,2 %) volili rozhlasová média, tedy rádio a televizi a až jako třetí variantu respondenti (12,3 %) volili tištěná média, tedy knihy, noviny a časopisy. Z průzkumu u této otázky jasně vyplývá, že tištěná média jsou na velkém ústupu a lidé, a zdaleka nejen teenageři je nahrazují zejména internetem. Ve všeobecném měřítku se dá říct, že tištěné knihy a časopisy, které byly hodně nahrazovány knihami v PDF formátu, dostupným ke stažení na internetu a do čtecích zařízení, jsou v současné době nahrazovány další, novější variantou a tou jsou audioknihy, které jsou naopak na velkém vzestupu.

4. Kde byste primárně hledali nabídky práce?

Graf 4 nabídky práce

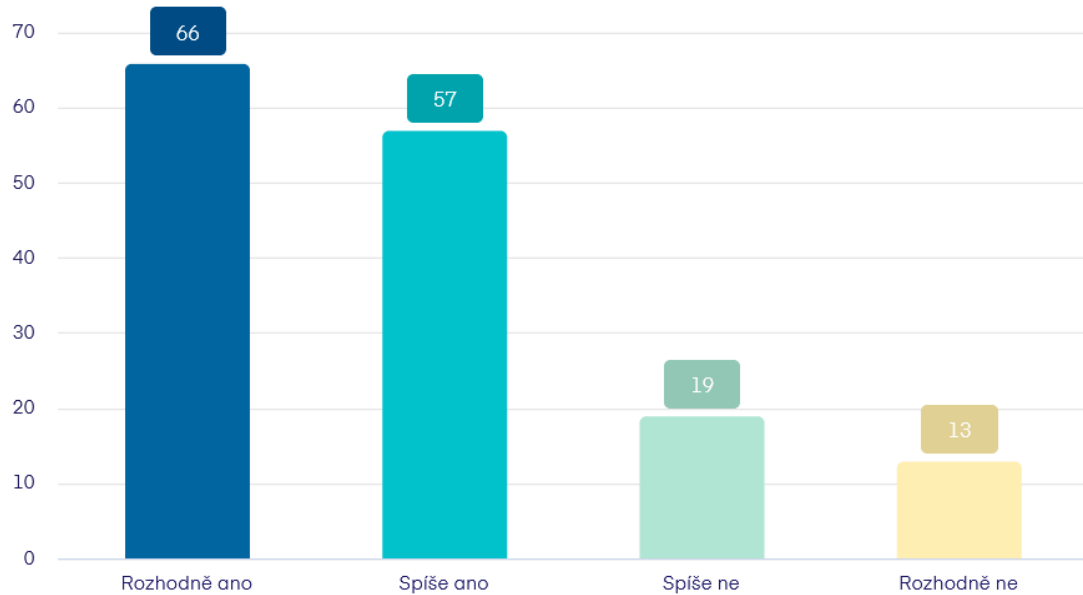

Zdroj: vlastní zpracování

Ze 155 lidí na jich celých 122 hledalo práci na internetových portálech, což je pochopitelné, protože v současné době je jimi síť opravdu přesycená a troufám si říct, že si tam práci opravdu najde téměř každý, kdo má zájem pracovat. Ze zbylých 33 lidí, by jich 15 hledalo práci v pracovní agentuře, 12 přes tištěná média, předpoklad je tedy v novinové inzerci a 6 lidí by volilo reklamní upoutávku v rozhlasových médiích.

5. Využíváte k nakupování internet?

Graf 5 nakupování online

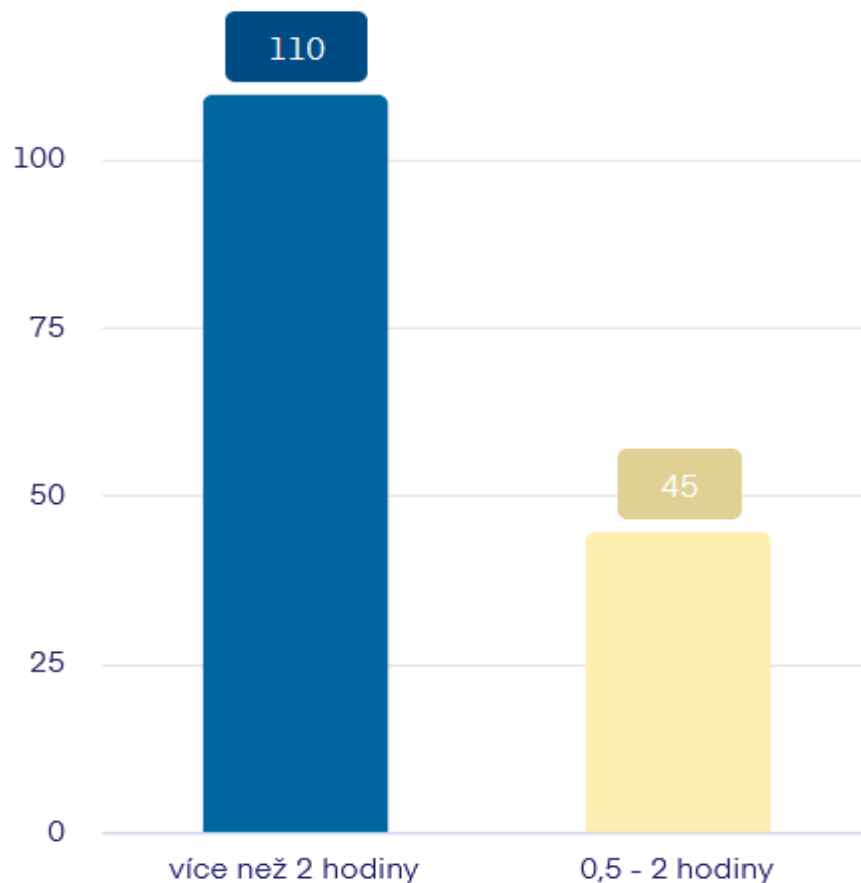

Zdroj: vlastní zpracování

Odpovědi respondentů na tuto otázku nebyly v tuto dobu překvapivé. 66 (42,6 %) uživatelů na otázku, zda využívá internet k nakupování odpovědělo kladně, dalších 57 (36,8 %) respondentů se v odpovědi také přiklonilo spíše ke kladné stránce online nakupování a pouze 13 lidí (8,4 %) internetové nákupy zcela zamítlo a dalších 19 (12,3 %) se jich přiklonilo k negativní odpovědi.

6. Kolik času na internetu v průměru denně trávíte?

Graf 6 čas na internetu

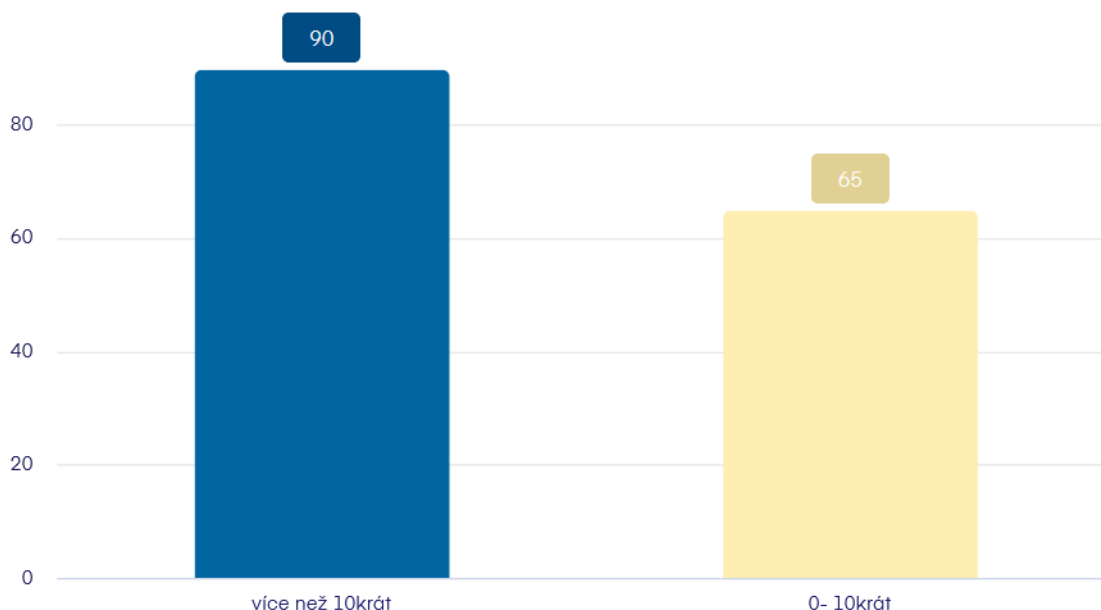

Zdroj: vlastní zpracování

Z odpovědí na tuto otázku je jasné, že většina lidí, tedy 110 ze 155 dotázaných tráví denně na internetu více než dvě hodiny času a jen 45 lidí na internetu tráví v průměru půl až dvě hodiny svého volného času. Je jasné, že touto tematikou by se měla společnost více zabývat, zvláště u dospívajících jedinců, kde by měli rodiče přesně vědět, co jejich děti na internetu dělají, jaké stránky navštěvují a jak kvalitně svůj volný čas tráví a zda mají také další zájmy.

7. Kolikrát se denně na mobilním telefonu přihlásíte k internetu?

Graf 7 aktivita na telefonu

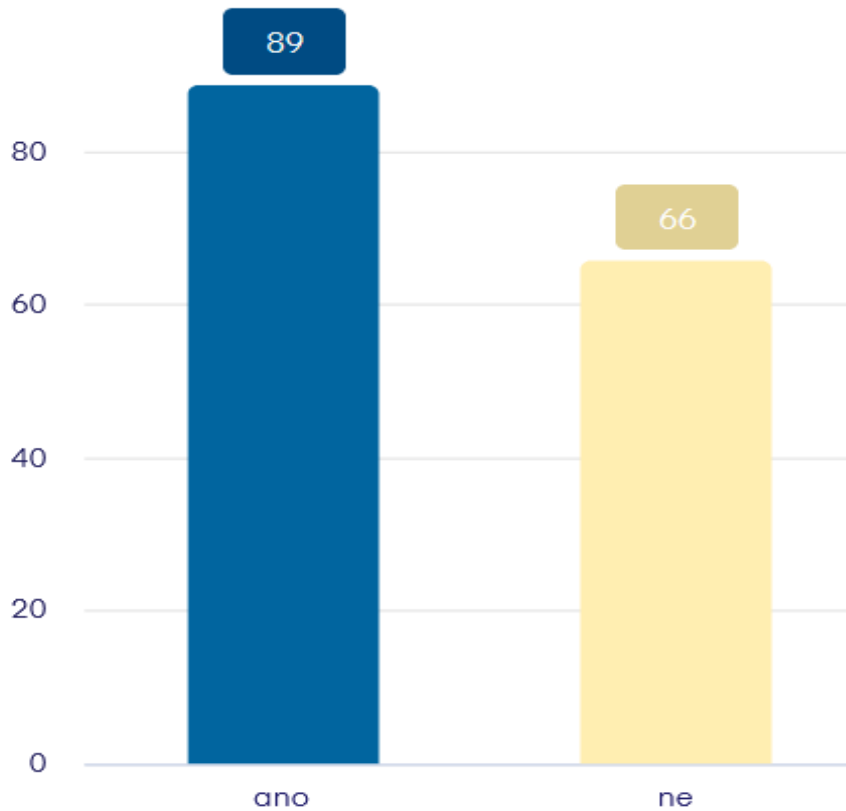
Zdroj: vlastní zpracování

Ze všech dotázaných respondentů jich 65 (41,9 %) odpovědělo, že se v průměru denně přihlásí přes mobilní telefon na internet 0 – 10krát a 90 respondentů (58,1 %) uvedlo, že se přihlašuje denně zpravidla více než 10krát. Je přirozené, že v době chytrých telefonů, kdy se většina aktivit dne, jako je plánování, placení, ale třeba také zapisování jídelníčku přesouvá do mobilních aplikací, se mobilní data využívají neustále a máme telefony pořád u ruky, nebo v ruce. V určitém ohledu to určitě může být efektivní, pokud telefon opravdu používáme pouze pro tyto účely. Spousta lidí ale na telefonu zažívá také takzvanou prokrastinaci, kdy bezduše projíždí sociální sítě několikrát denně, jen proto, aby zjistili, jestli není něco nového, nebo protože prostě mají chvíli času, nebo šli zrovna okolo mobilního telefonu. Tam už se samozřejmě o žádné efektivitě mluvit nedá.

8. Využíváte ke studiu/ samostudiu některé aplikace na internetu, nebo online kurzy?

Graf 8 online kurzy

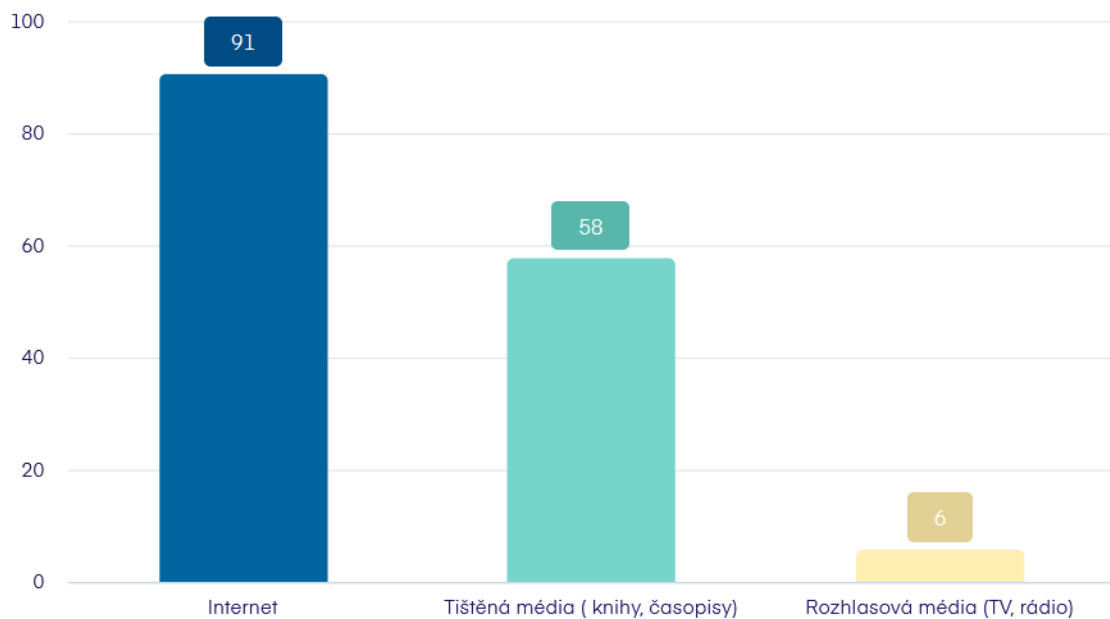

zdroj: vlastní zpracování

V současné době se online kurzy těší velkému boomu, a tak je pro mne překvapující výsledek, že pouze 89 dotazovaných lidí uvedlo, že se na internetu aktivně zapojuje to online kurzů a používá je ke studiu nebo samostudiu.

9. Co využíváte/ využívali jste, ke psaní referátu nebo odborné práce?

Graf 9 psaní referátů

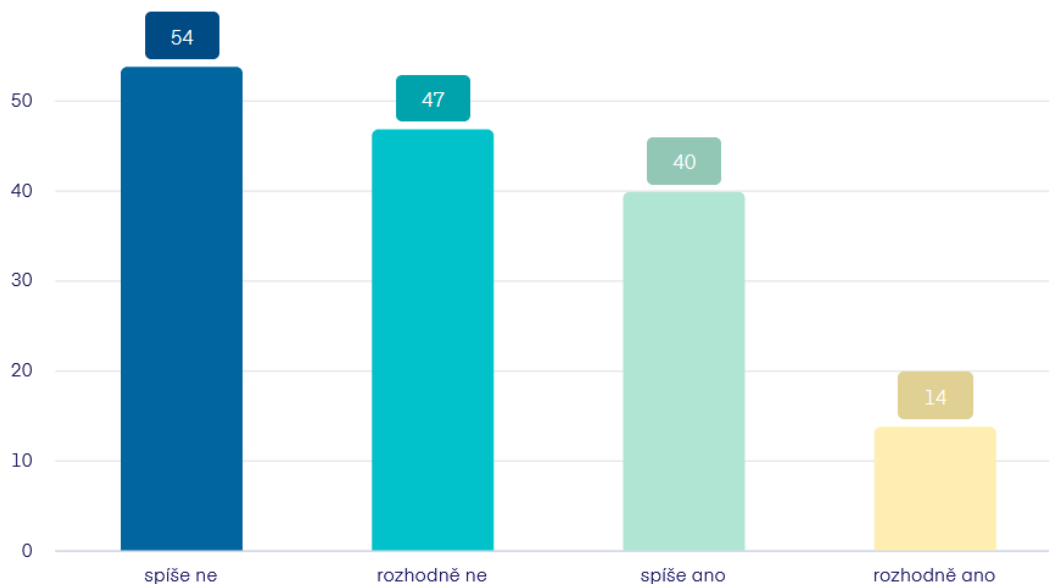

Zdroj: vlastní zpracování

Dle mého předpokladu 91 lidí (58,7 %) uvedlo, že ke psaní referátu nebo odborné práce využívá zejména internet, kde hledá všechny podklady. Dalších 58 (37,4 %) respondentů uvedlo, že využívá tištěná média a 6 (3,9 %) lidí uvedlo jako zdroj informací, rozhlasová média.

10. Používáte sociální sítě mimo jiné i k seznamování?

Graf 10 seznamování

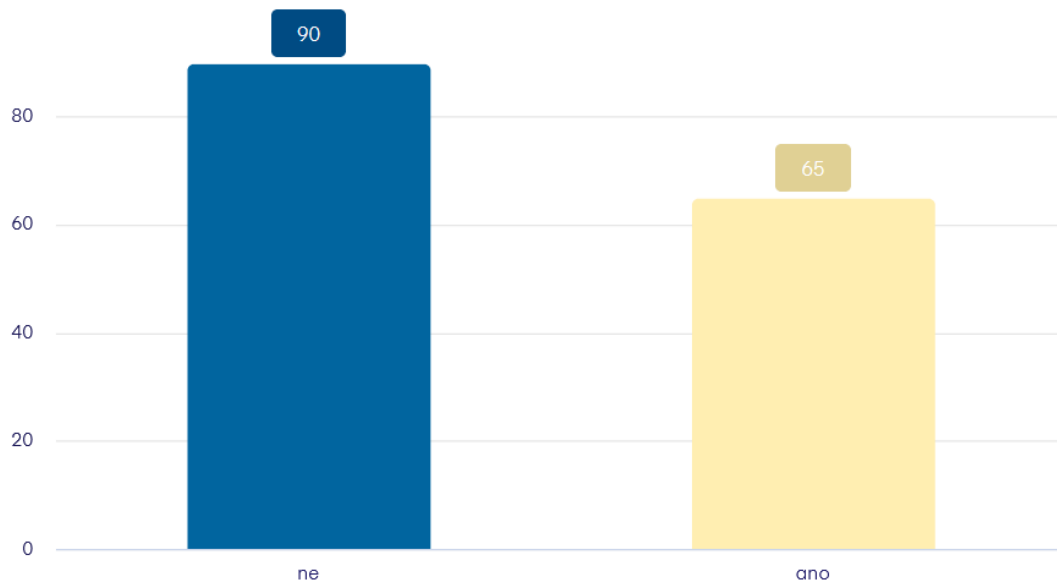

Zdroj: vlastní zpracování

Ze všech dotázaných respondentů jich 54 uvedlo, že sociální sítě spíše k seznamování nevyžívají a dalších 47 jich seznamování přes sociální sítě rezolutně zamítlo. Pouze 14 lidí uvedlo, že se na sítích rozhodně chce seznámit a 40 lidí se přiklonilo spíše ke kladné odpovědi.

11. Seznámili jste se někdy na sociálních sítích s partnerem?

Graf 11 partnerské vztahy

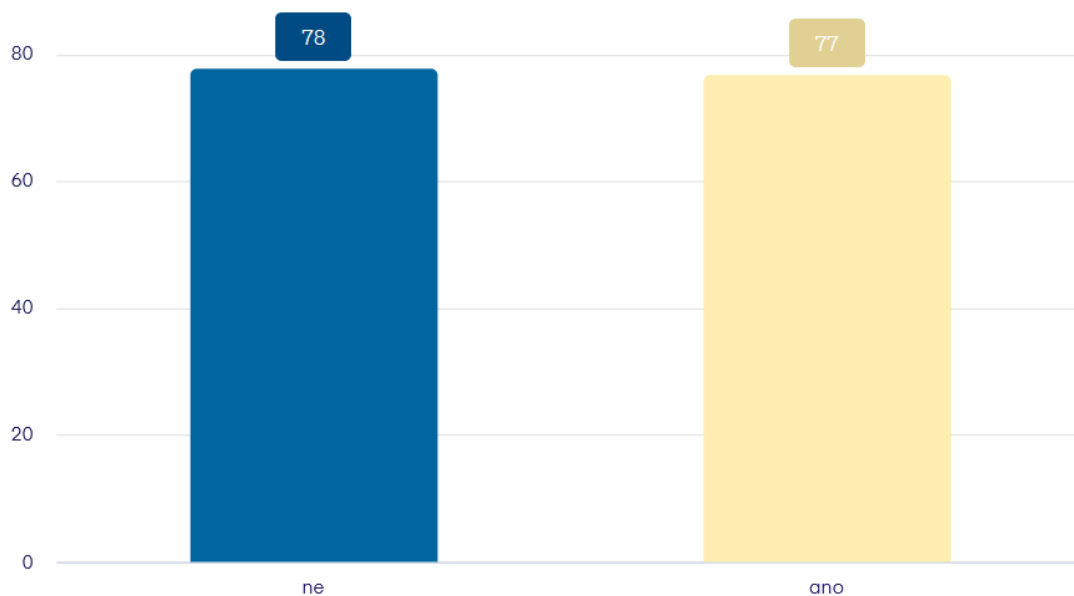

Zdroj: vlastní zpracování

Většina tázaných, přesně 90 respondentů (58,1 %) odpovědělo, že nikdy nepotkali na sociálních sítích životního partnera a 65 lidí (41,9 %) uvedlo, že se a sítích s partnerem někdy seznámili.

12. Poznali jste na sociálních sítích nové přátele?

Graf 12 přátelské vztahy

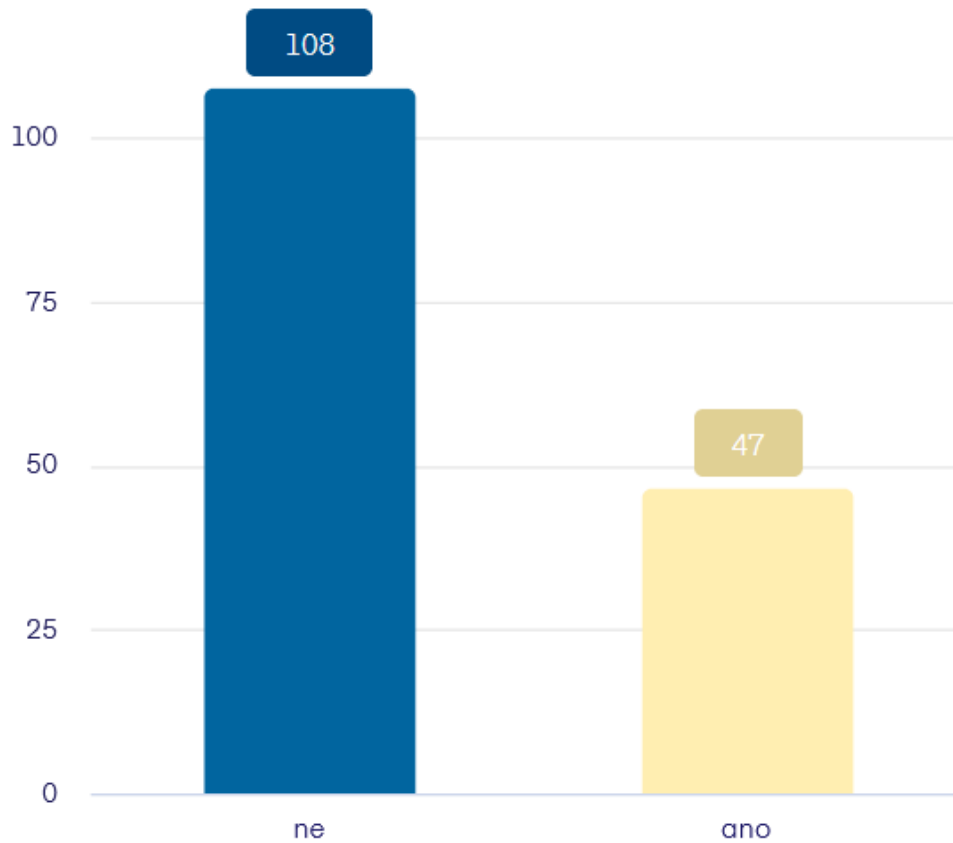

Zdroj: vlastní zpracování

U této otázky byly odpovědi respondentů velmi vyrovnané. 78 všech dotázaných uvedlo, že na sociálních sítích nikdy nepoznalo nové přátele, ale 77 jich uvedlo, že v tomto prostředí přátelství už někdy navázalo.

13.Vyhledáváte na sociálních sítích nové lidi k seznámení?

Graf 13 nové kontakty

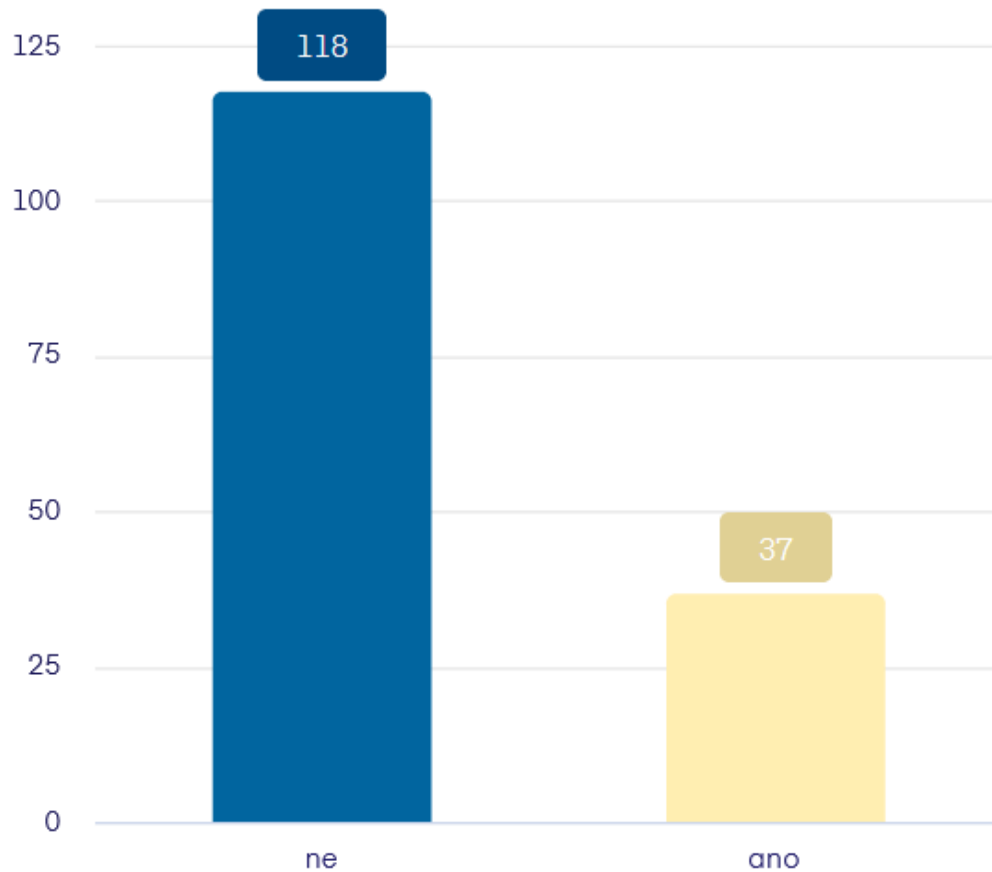

Zdroj: vlastní zpracování

Ze 155 respondentů jich celých 108 uvedlo, že na sociálních sítích vůbec nevyhledávají nové kontakty k seznámení a pouze 47 lidí odpovědělo, že sociální sítě navštěvují kvůli poznávání nových lidí.

14. Přijímáte na sociálních sítích návrhy k seznámení od neznámých lidí?

Graf 14 žádosti k seznámení

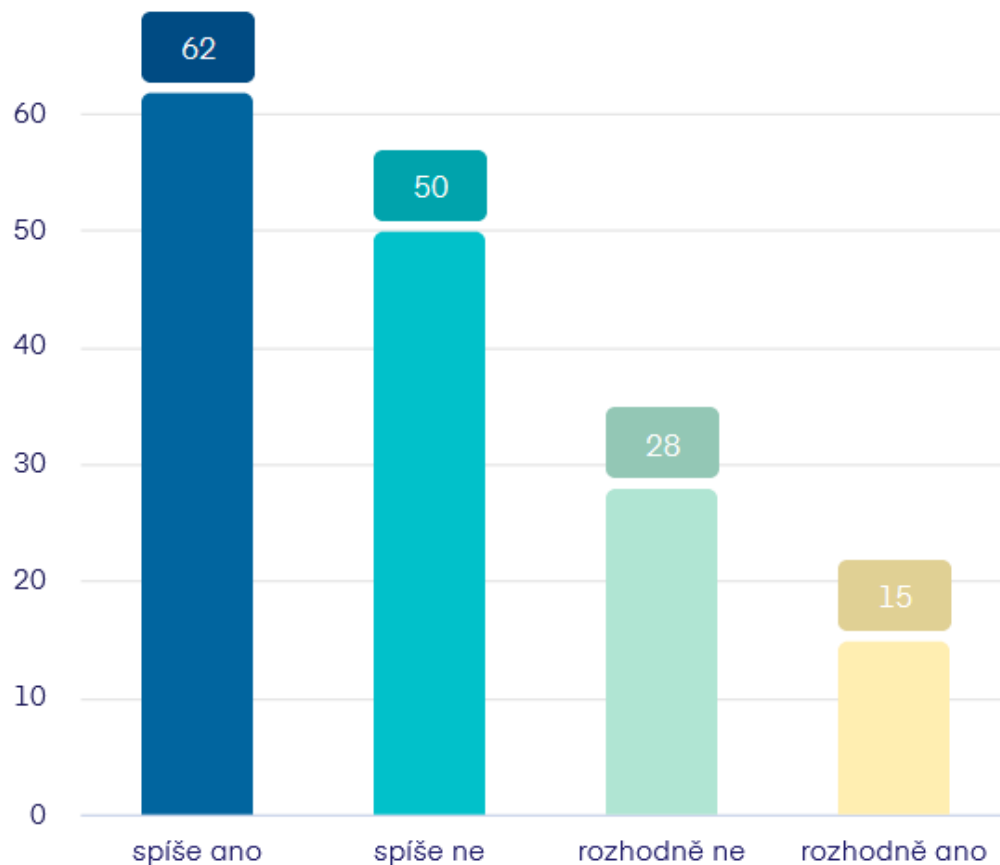

Zdroj: vlastní zpracování

Předchozí odpovědi doplňují také odpovědi na tuto otázku, kde 118 respondentů uvedlo, že na sociálních sítích nikdy nepřijímají žádosti k seznámení od cizích lidí a pouze 37 lidí odpovědělo, že žádost o seznámení od cizích lidí přijmout. Tyto výsledky jsou velmi dobré vzhledem k tomu, že na internetu nikdy nevíme, kdo sedí na druhé straně a je zapotřebí co nejvyšší opatrnosti, zvláště u mladých lidí.

15. Prezentujete se na sociálních sítích, sdílíte osobní život (fotky, události, videa apod.)?

Graf 15 sdílení života online

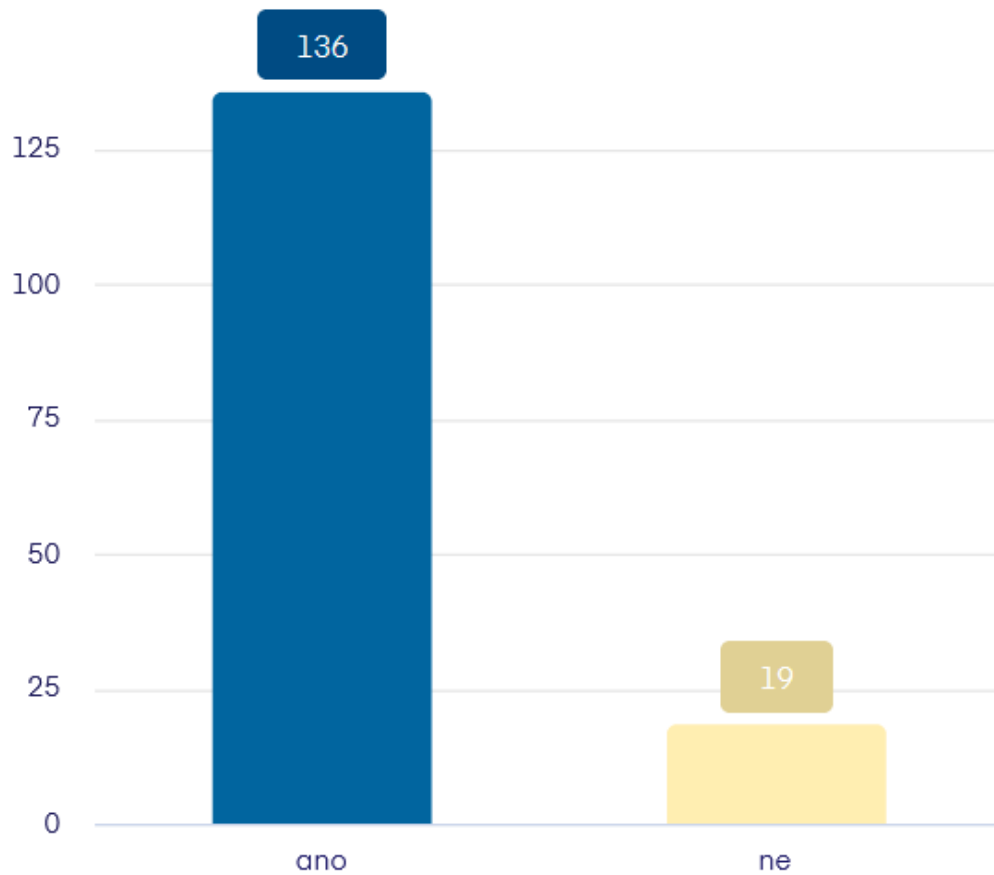
zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu dotázaných jich 62 (40 %) uvedlo, že svůj život na sociálních sítích bez problému sdílí a dělí se tak o zážitky ze svého každodenního života. Na druhém místě se umístila odpověď, že se respondenti spíše drží zpátky a tolik informací nezveřejňují, tuto odpověď použilo 50 lidí (32,3 %). Dalších 28 lidí (18,1 %) rezolutně odmítlo sdílení života a 15 lidí (9,7 %) bylo rozhodně pro sdílení bez jakékoli obavy.

16. Myslíte, si, že je potřeba si na internetu chránit soukromí?

Graf 16 bezpečnost

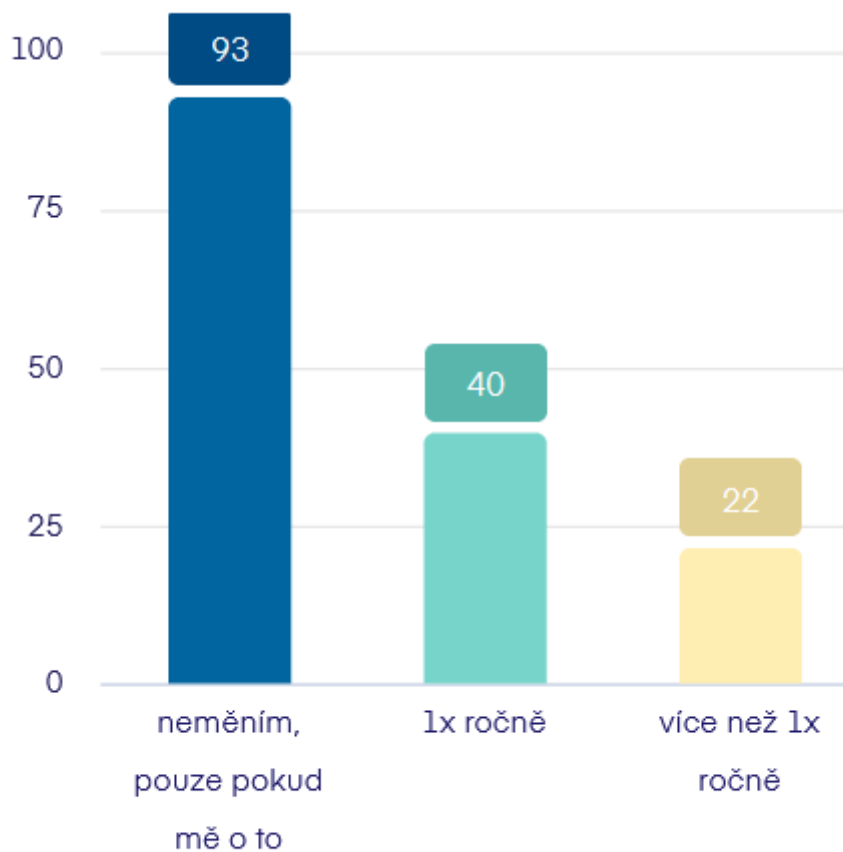

zdroj: vlastní zpracování

Na otázku, zda je zapotřebí si na internetu chránit soukromí, jsem čekala velmi jednoznačnou odpověď, stoprocentní ano. Překvapilo mě proto, že 19 dotázaných lidí, odpovědělo záporně a vůbec si tedy neuvědomují riziko internetu a ochrany soukromých údajů.

17. Jak často si u svých účtů (email, facebook, aj.) měníte heslo?

Graf 17 frekvence změny hesla

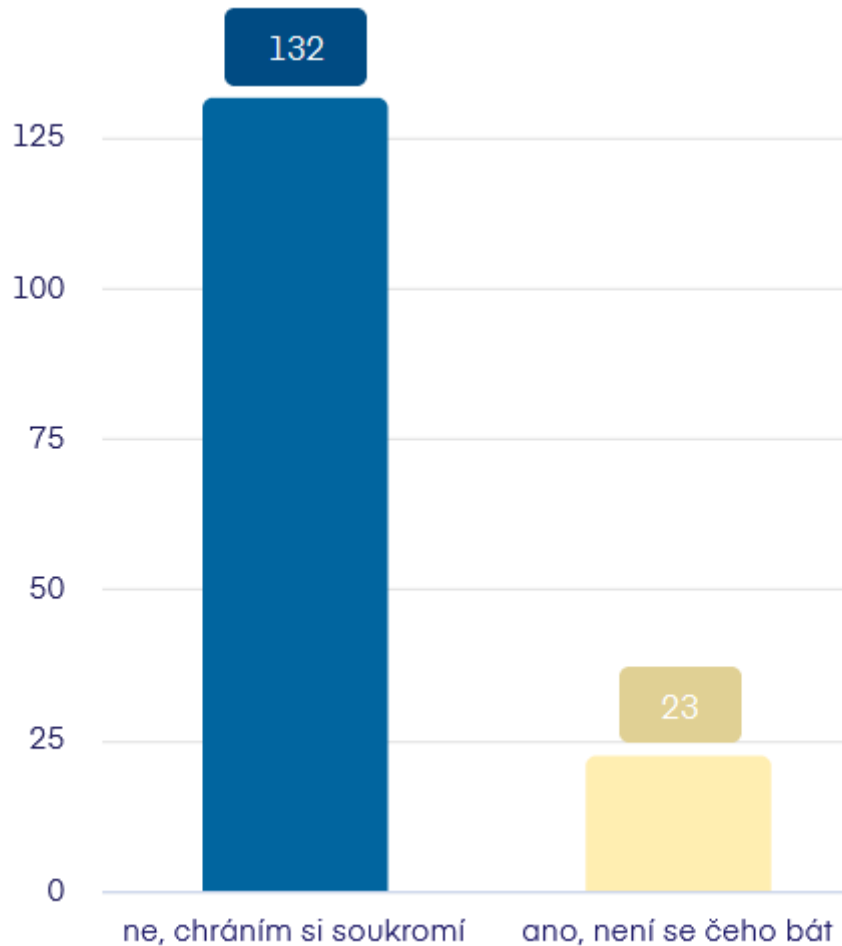

zdroj: vlastní zpracování

U otázky na frekvenci změny hesla byly odpovědi relativně jednoznačné, 98 respondentů odpovědělo, že heslo nemění vůbec, pokud ho o to aplikace, nebo server nepožádá. 40 respondentů uvedlo, že si heslo mění jednou ročně a pouze 22 lidí uvedlo, že si mění heslo častěji než jedenkrát ročně.

18. Posíláte někdy své osobní údaje nebo fotografie člověku, kterého znáte pouze ze sociálních sítí?

Graf 18 posílání osobních informací

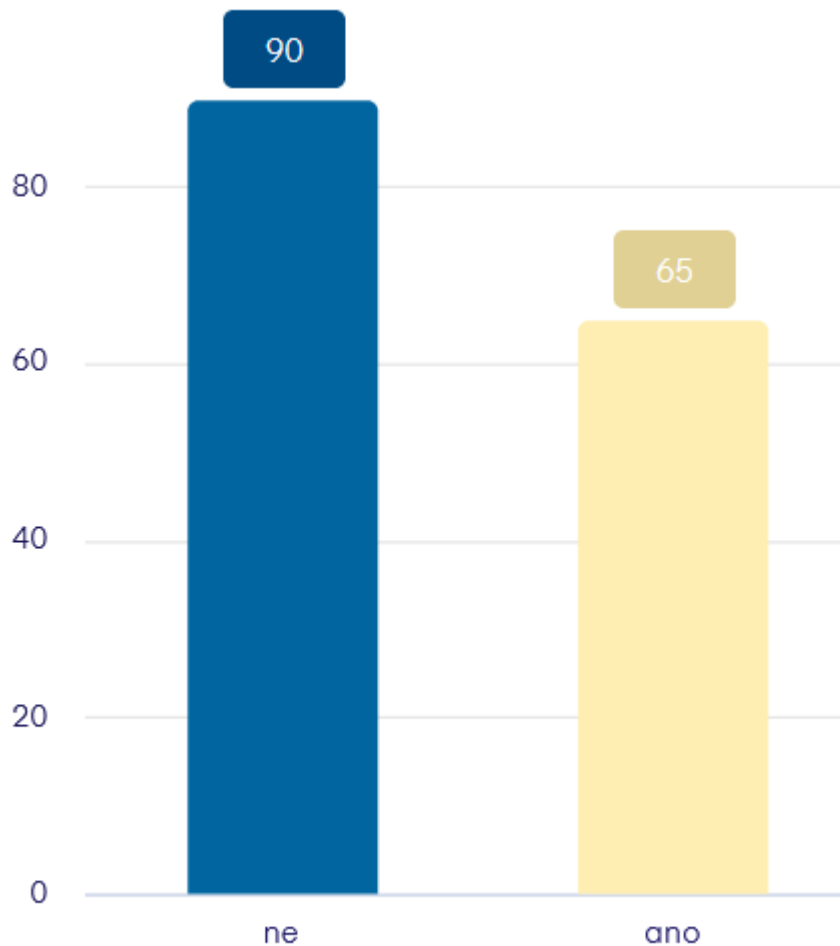

zdroj: vlastní zpracování

Odpovědi na výše položenou otázku mne velmi potěšily, protože téměř všichni účastníci dotazníkového šetření uvedli, že by neposlali fotku, ani jiné osobní informace nikomu, koho neznají osobně, ale pouze ze sociálních sítí. Pouze 23 odpovědí bylo kladných, tedy takových, že se není čeho bát a respondenti, by klidně cizímu člověku poslali své údaje.

19. Odhlašujete se ze svých soukromých účtů vždy, pokud odcházíte od počítače?

Graf 19 odhlašování

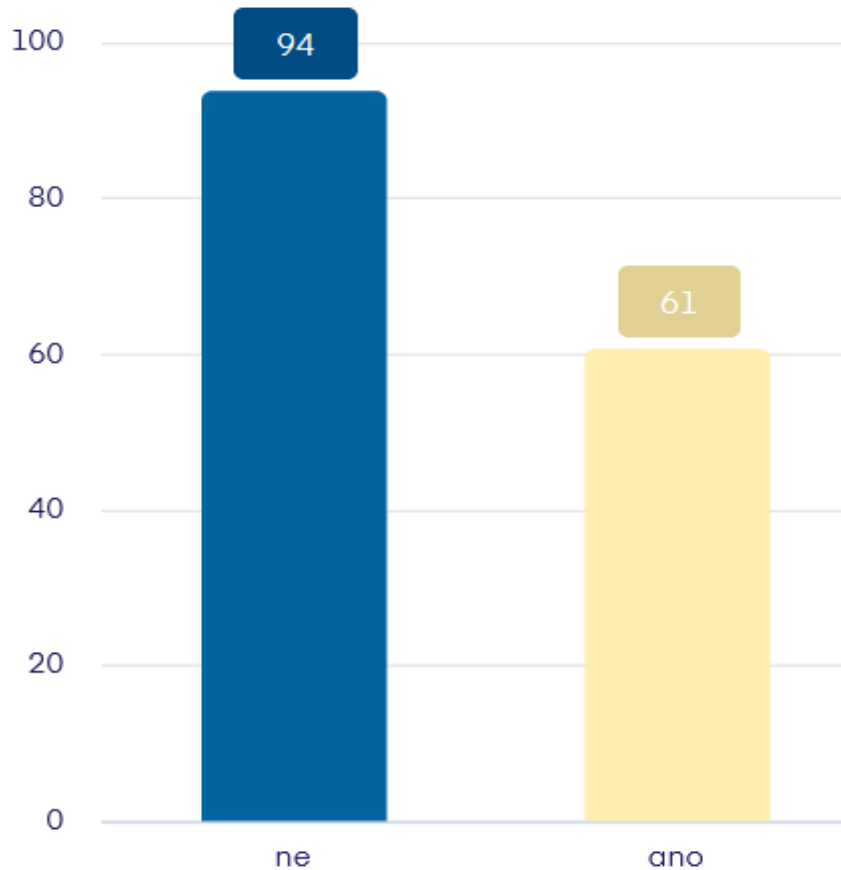

zdroj: vlastní zpracování

Z celkových 155 respondentů jich 90 uvedlo, že se neodhlašují ze svých účtů vždy, pokud opouští počítač. Zbytek odpovědí, bylo kladných, uživatelé se tedy vždy, při odchodu od PC, odhlásí.

20. Zrušil jste si někdy kvůli ochraně soukromí, účet na některé sociální síti?

Graf 20 rušení profilu

zdroj: vlastní zpracování

Ze 155 testovaných lidí jich většina, přesně 94 lidí uvedlo, že si nikdy účet na sociální síti nerušili, z důvodu ztráty soukromí, nebo pocitu nebezpečí. 61 lidí odpovědělo, že z tohoto důvodu už někdy účet zrušilo.

5.1 Využití volného času na internetu

VO1: Závisí zájem o využívání internetu k vyplnění volného času online nakupováním na věku respondenta?

H0: Zájem o využívání internetu k vyplnění volného času online nakupováním nezávisí na věku respondenta.

H1: Zájem o využívání internetu k vyplnění volného času online nakupováním závisí na věku respondenta.

Tabulka 1 kontingenční tabulka č. 1

	15-30 let	30 a více let	Celkem
Tištěná média (knihy, časopisy, noviny, aj.)	2	17	19
Rozhlasová média (rádio, TV, apod.)	2	20	22
Internet	77	37	114
Celkem	81	74	155

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledek chí kvadrát nezávislosti v kontingenční tabulce

Počet skupin znaku 1: **2**

Počet skupin znaku 2: **3**

Hladina významnosti p : **5%**

Skutečné četnosti

	znak1 - 1. sk.	znak1- 2. sk	n.j
znak2 -1. sk.	2	17	19
znak2 - 2. sk.	2	20	22
znak2 - 3. sk.	77	37	114
n.j.	81	74	155

Zdroj: vlastní zpracování

Očekávané četnosti

	znak1 - 1. sk.	znak1- 2. sk	n.j
znak2 -1. sk.	9.93	9.07	19
znak2 - 2. sk.	11.5	10.5	22
znak2 - 3. sk.	59.57	54.43	114
n.j.	81	74	155

Zdroj: vlastní zpracování

testové kritérium:

$$G = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}}$$

Po dosazení do vzorce vychází testové kritérium:

G = 40.391

Kritická hodnota:

Kritická hodnota:

$X(1-\alpha)$; df = 5.991

Rozhodnutí

První výzkumnou otázkou bylo, zda závisí věk respondentů na jejich zájmu trávit svůj volný čas nakupováním na internetu? Ověřovala jsem zde nulovou hypotézu H_0 , která zněla takto: Zájem o využívání internetu k vyplnění volného času online nakupováním nezávisí na věku respondenta. Testové kritérium, jak je patrné ze vzorce, je v tomto případě 40,391 a je tedy větší než kritická hodnota, která se rovná 5,991. V tom to případě tedy na hladině významnosti 5 % nulovou hypotézu H_0 zamítáme a přijímáme hypotézu H_1 , která nám říká, že zde určitá závislost existuje.

5.2 Seznamování na internetu

VO2: Závisí zájem o využívání internetu k seznámení na věku respondenta?

H_0 : Zájem o využívání internetu k seznámení nezávisí na věku respondenta.

H_1 : Zájem o využívání internetu k seznámení závisí na věku respondenta.

Tabulka 2 kontingenční tabulka č. 2

	15-30 let	30 a více let	Celkem
rozhodně ano	6	8	14
spíše ano	22	18	40
rozhodně ne	27	20	47
spíše ne	26	28	54
Celkem	81	74	155

zdroj: vlastní zpracování

Výsledek chí kvadrát testu nezávislosti v kontingenční tabulce

Počet skupin znaku 1: 2

Počet skupin znaku 2: 4

Hladina významnosti p : 5%

Skutečné četnosti

	znak1 - 1. sk.	znak1 - 2. sk	n.j
znak2 -1. sk.	6	8	14
znak2 - 2. sk.	22	18	40
znak2 - 3. sk.	27	20	47
znak2 - 4. sk.	26	28	54
n.j.	81	74	155

Zdroj: vlastní zpracování

Očekávané četnosti

	znak1 - 1. sk.	znak1 - 2. sk	n.j
znak2 -1. sk.	7.32	6.68	14
znak2 - 2. sk.	20.9	19.1	40
znak2 - 3. sk.	24.56	22.44	47
znak2 - 4. sk.	28.22	25.78	54
n.j.	81	74	155

Zdroj: vlastní zpracování

testové kritérium:

$$G = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}}$$

Po dosazení do vzorce vychází testové kritérium:

G = 1.494

Kritická hodnota:

Kritická hodnota:

$\chi(1-\alpha)$; df = 7.815

Ve druhé výzkumné otázce jsem zjišťovala závislost mezi věkem respondenta a jejich zájmem o online seznamování na internetových portálech určených k seznamování. Nulová hypotéza H0 byla určena: Zájem o využívání internetu k seznámení nezávisí na věku respondenta. Testové kritérium po dosazení do vzorce zde vyšlo 1,494 a je tedy menší než kritická hodnota, jež vyšla 7,815. V tomto případě tedy na hladině významnosti 5 % nulovou hypotézu H0 o nezávislosti jednotlivých znaků nezamítáme.

5.3 Sdílení osobních údajů na veřejných profilech

VO3: Závisí potřeba sdílet osobní život, na sociálních sítích, na věku respondenta?

H0: Potřeba sdílet osobní život na sociálních sítích nezávisí na věku respondenta.

H1: Potřeba sdílet osobní život na sociálních sítích závisí na věku respondenta.

Tabulka 3 kontingenční tabulka č. 3

	15-30 let	30 a více let	Celkem
rozhodně ano	6	9	15
spíše ano	39	23	62
rozhodně ne	14	14	28
spíše ne	22	28	50
Celkem	81	74	155

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledek chí kvadrát testu v kontingenční tabulce

Počet skupin znaku 1: 2

Počet skupin znaku 2: 4

Hladina významnosti p : 5%

Skutečné četnosti

	znak1 - 1. sk.	znak1- 2. sk	n.j
znak2 -1. sk.	6	9	15
znak2 - 2. sk.	39	23	62
znak2 - 3. sk.	14	14	28
znak2 - 4. sk.	22	28	50
n.j.	81	74	155

Zdroj: vlastní zpracování

Očekávané četnosti

	znak1 - 1. sk.	znak1- 2. sk	n.j
znak2 -1. sk.	7.84	7.16	15
znak2 - 2. sk.	32.4	29.6	62
znak2 - 3. sk.	14.63	13.37	28
znak2 - 4. sk.	26.13	23.87	50
n.j.	81	74	155

Zdroj: vlastní zpracování

testové kritérium:

$$G = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}}$$

Po dosazení do vzorce vychází testové kritérium:

G = 5.145

Kritická hodnota:

Kritická hodnota:

$\chi(1-\alpha)$; df = 7.815

U třetí otázky jsem se zaměřila na závislost věku respondenta a zájem o bezpečnost na internetu, tedy především o jeho potřebu sdílet osobní život na sociálních sítích. Nulová hypotéza byla určena opět jako nezávislost této potřeby. Testové kritérium vyšlo po dosazení v hodnotě 5,145 a kritická hodnota se rovná 7,815, z čehož jasně vyplývá že

v tomto případě opět na hladině významnosti 5 % nulovou hypotézu H_0 o nezávislosti jednotlivých znaků nezamítáme.

5.4 Frekvence změny hesla osobních účtů

VO4: Závisejí frekvence změny hesla na osobních, internetových účtech, na věku respondenta?

H_0 : Frekvence změny hesla, na osobních, internetových účtech, nezávisí na věku respondenta.

H_1 : Frekvence změny hesla, na osobních, internetových účtech, závisí na věku respondenta.

Tabulka 4 kontingenční tabulka č. 4

	15-30 let	30 a více let	Celkem
neměním, pouze pokud mě o to webová stránka požádá	54	39	93
1x ročně	23	17	40
více než 1x ročně	4	18	22
Celkem	81	74	155

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledek chí kvadrát testu v kontingenční tabulce

Počet skupin znaku 1: 2

Počet skupin znaku 2: 3

Hladina významnosti p : 5%

Skutečné četnosti

	znak1 - 1. sk.	znak1- 2. sk	n.j
znak2 -1. sk.	54	39	93
znak2 - 2. sk.	23	17	40
znak3 - 3. sk.	4	18	22
n.j.	81	74	155

Zdroj: vlastní zpracování

Očekávané četnosti

	znak1 - 1. sk.	znak1- 2. sk	n.j
znak2 -1. sk.	48.6	44.4	93
znak2 - 2. sk.	20.9	19.1	40
znak3 - 3. sk.	11.5	10.5	22
n.j.	81	74	155

Zdroj: vlastní zpracování

testové kritérium:

$$G = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}}$$

Po dosazení do vzorce vychází testové kritérium:
G = 11.947

Kritická hodnota:

Kritická hodnota:
 $\chi^2(1-\alpha)$; df = 5.991

Ve čtvrté výzkumné otázce mne zajímalo, zda souvisí věk respondenta s frekvencí změny hesla na jeho osobních internetových účtech. Nulová hypotéza H_0 , byla určena tak, že tato frekvence nezávisí na věku respondentů. Testové kritérium mi v tomto případě vyšlo 11, 947 a kritická hodnota 5,991. Testové kritérium bylo tedy vyšší než kritická hodnota, a proto tedy závěrem na hladině významnosti 5 % nulovou hypotézu H_0 o nezávislosti jednotlivých znaků zamítáme a přijímáme hypotézu H_1 , která nám říká, že zde určitá závislost existuje.

6 DISKUSE

V předkládané bakalářské práci, zejména v její praktické části jsem se věnovala zkoumání vlivu internetu na lidský život. Zaměřila jsem se na čtyři části lidského života, na volnočasové aktivity, na seznamování se, na sdílení osobních informací a na bezpečnost.

Provedla jsem dotazníkové šetření, pomocí internetového serveru Survio.com, kde jsem online vytvořila dotazník, který se zaměřoval zejména na tyto čtyři skupiny lidského života, tak, aby mi pomohl zodpovědět mé výzkumné otázky.

K výpočtu a ke zjištění celkových výsledků u všech čtyř kategorií jsem využila chí kvadrát test.

Respondenty, které jsem oslovila, jsem zařadila do dvou věkových kategorií. První kategorii tvoří respondenti od patnáctého do devětadvacátého roku života a druhou kategorii tvoří skupina respondentů od třicátého roku života výš. Obě tyto skupiny jsou v rovnováze, v první skupině (15-29 let) odpovídalo celkem 81 respondentů a ve skupině druhé (30 a více let) odpovídalo 74 respondentů.

Jak jsem již zmiňovala výše, zaměřila jsem se na čtyři části života, které jsou internetem ovlivňovány dle mého úsudku opravdu velmi mnoho.

První kategorií, kterou jsem se rozhodla zkoumat bylo trávení volného času na internetu. Výzkumná otázka se ptala na to, zda věk respondentů ovlivňuje zájem trávit volný čas online nakupováním na internetových e-shopech. Nulová hypotéza, kterou jsem výpočtem ověřovala, tedy zněla takto: Zájem o využívání internetu k vyplnění volného času online nakupováním nezávisí na věku respondenta. V tomto případě, dle mého očekávání jsem nulovou hypotézu po výpočtech zamítla a přijala jsem hypotézu H1, která potvrzuje určitou závislost mezi věkem respondenta a touhou vyplnit volný čas online nakupováním.

Z mého pohledu tento výsledek splnil očekávání, protože z praxe, kterou vídám ve svém okolí, se k online nakupování opravdu přiklání spíše mladší ročníky respondentů než lidi starší, pro které bývá online nakupování stále ještě trochu nezvyk.

Ve druhé části praktické práce, jsem zkoumala závislost mezi věkem respondenta a jeho chutí se na internetu seznamovat. Opět byla určena nulová hypotéza, která říká, že zájem

o využívání internetu k seznamování na věku respondenta nezávisí. V tomto případě mne výsledek překvapil, protože po využití chí kvadrát testu jsme se dozvěděli, že nulovou hypotézu přijímáme, a tedy dle našich výsledků věk respondenta opravdu nehraje roli v jeho chuti seznamovat se na internetu. Výsledek mě velmi překvapil, protože jsem čekala, že ve starší generaci bude online seznamování stále ještě budít spoustu předsudků. Na druhou stranu, ale v dnešní době, kdy je zakázáno téměř vše, není divu, že se k online seznamování přiklání lidé napříč všemi věkovými kategoriemi a seznamování na internetu je nyní pro mnohé jediný způsob, jak se setkat s novými lidmi a najít nejen životního partnera, ale například kamarády, nebo někoho, kdo má stejný koníček, jako člověk, který seznámení hledá.

Ve třetí části, ve které jsem se zaměřila na sdílení osobních údajů v kyberprostoru, jsem si výzkumnou otázku určila, zda závisí právě potřeba sdílet osobní život, na sociálních sítích, na věku respondenta. Nulová hypotéza tuto závislost popírá a říká, že tato potřeba sdílení na věku nezávisí. Tuto hypotézu jsem po výpočtu přijala a potvrdila tak nezávislost mezi jednotlivými znaky.

Tento výsledek je ale z mého pohledu velmi překvapivý, protože potřebu seberealizovat se v online prostoru a sdílet každou sebemenší část života má, dle mého názoru, hlavně mladší generace, která je na fenomén sociálních sítí navyklá již od útlého věku a mnohdy si také méně uvědomuje, jaké může mít sdílení svého soukromí následky.

Čtvrtým zkoumaným odvětvím je bezpečnost na internetu. Zde jsem výzkumnou otázku formulovala hodně konkrétně a respondentů jsem se dotazovala na frekvenci změny hesla k jejich internetovým účtům. Opět jsem zde zkoumala závislost mezi věkovou kategorií a touto frekvencí. Nulová hypotéza tedy tvrdila, že frekvence změny hesla na internetových účtech, využívaných k osobním potřebám, nezávisí na věku respondenta.

Zde je důležité slovo osobní, protože respondenti ve druhé skupině 30 let a výše by jinak do průzkumu mohli zařadit i své pracovní účty, ke kterým zpravidla obměna hesla bývá daná správcem serveru a změna hesla tedy nezávisí pouze na tom, kdo daný účet využívá.

Po vyhodnocení výpočtů použitého testu, jsme zjistili, že zamítáme nulovou hypotézu a přijímáme tedy hypotézu H1, která potvrzuje určitou závislost mezi věkem respondenta a frekvencí změny hesla k osobním, internetovým účtům.

Výsledek zde není překvapivý, byl předpoklad, že mladší lidé si svá hesla mění méně než lidé starší, kteří na kyberbezpečnost dbají o něco více, řekla bych právě proto, že jim online prostor stále není tak vlastní, jako generaci mladší.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na analýzu světa, ve kterém mladí lidé dospívají za přítomnosti masivního vlivu všech médií, hlavně tedy internetu a sociálních sítí. Psát o tomto velmi aktuálním tématu pro mě bylo velkou zkušeností.

Bohužel není mnoho autorů, kteří by se touto problematikou zabývali ve své knižní tvorbě, více zdrojů jsem musela použít z internetových studií, kterých je ale naopak za poslední dobu nepřehledné množství.

Ve své práci jsem přiblížila vznik a historii nejvyužívanějších médií dnešní doby a osvětlila jsem základní pojmy této problematiky. Dále jsem se podívala na nejpoužívanější sociální sítě u mladých lidí, jejich dostupnost a sociální zralost k jejich využívání. Zaměřila jsem se také na utváření sebevědomí mladých lidí a jaké dopady na toto utváření sebehodnocení mají právě sociální sítě.

Dále jsem se zabývala bezpečností a internetu a rozvedla jsem pojem kyberšikana a další pojmy s ní související. V poslední části své práce jsem se potom soustředila na pozitiva a negativa přístupu na sociální sítě a na motivaci, která vede mladé lidi k trávení volného času na internetu. Jako úplně poslední bod svojí práce jsem uvedla alespoň stručně problematiku závislostí na sociálních sítích a internetu.

V praktické části předkládané bakalářské práce jsem se zaměřila opět na téma internetu a zejména právě na sociální sítě. Zkoumala jsem zde závislost mezi skupinou respondentů od 15 do 30 let a druhou skupinou respondentů od 30 let výše. Vytvořila jsem dotazník s dvaceti otázkami, které jsem respondentům položila přes internet. Obě věkové skupiny byly ve zhruba vyrovnaném zastoupení. Dotazník jsem rozdělila do čtyř pomyslných částí, kdy první se týkala volného času, druhá seznamování a třetí i čtvrtá bezpečnosti, ale každá část z jiného úhlu pohledu. Třetí část řešila bezpečnost z pohledu sdílení osobních údajů na veřejných profilech apod. a čtvrtá část se zaměřovala a bezpečnost jako takovou, na změny hesel, nebo například rušení profilu z důvodu strachu. Ke každé části dotazníku byla napsána výzkumná otázka VO a hypotézy H_0 a H_1 . Po vyplnění dotazníku všemi 155 respondenty jsem dotazník vyhodnotila a výpočtem chí kvadrát testu nezávislosti zjistila výsledky.

Zjistila jsem, že v první výzkumné otázce se závislost mezi věkem respondenta a oblibou trávení volného času na internetu ukázala jako správný předpoklad a opravdu existuje

spojitost mezi věkem respondenta a oblibou trávit volný čas nakupováním na internetu. Ve druhém případě, se ukázalo že spojitost mezi věkem a touhou po seznámení na internetu se neprokázala a nehodnotíme tyto dva znaky jako na sobě závislé. Ani třetí případ, tedy sdílení osobního života na svých profilech na sociálních sítích se neukázalo závislé na věku respondenta. Ve druhé i třetí výzkumné otázce jsme přijali nulovou hypotézu H_0 a přijali tak nezávislost mezi věkem a příslušnými znaky.

Ve čtvrtém případě, kde jsme se ptali na závislost věku respondenta a frekvenci změny hesla na jeho internetových účtech a v tomto případě se nám závislost těchto dvou proměnných potvrdila.

Cílem mojí bakalářské práce, který jsem si uvedla v jejím úvodu bylo prozkoumat dnešní svět sociálních sítí, ve kterém mladí lidé vyrůstají a formují svoji povahu. Dle mého názoru byl tento cíl práce naplněn. Osvěta v této problematice je z mého pohledu důležité hlavně proto, že vliv médií neustále roste a na mladé lidi je vyvíjen stále větší a větší tlak. A protože internet a sociální sítě jsou v našem životě v aktuální chvíli všude přítomné, je dle mého mínění na místě, aby si lidé uvědomovali nejen jejich pozitiva, ale také záporné stránky a byli při jejich používání obezřetní.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJE

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BEDNAŘÍK, Petr, Jan JIRÁK a Barbara KÖPPLOVÁ. Dějiny českých médií: od počátku do současnosti. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-0553-3.

BENDL, Stanislav. Prevence a řešení šikany ve škole. Praha: ISV, 2003. Pedagogika (ISV). ISBN 80-86642-08-9.

BLATNÝ, Marek a Alena PLHÁKOVÁ. Temperament, inteligence, sebepojetí: nové pohledy na tradiční témata psychologického výzkumu. Brno: Psychologický ústav Akademie věd ČR, 2003. ISBN 80-86620-05-0.

DAHLKE, Rüdiger. Čím onemocněl svět? moderní mýty ohrožují naši budoucnost. Přeložil Jiří PONDĚLÍČEK. Praha: Ikar, 2004. ISBN 80-249-0380-6.

ECKERTOVÁ, Lenka a Daniel DOČEKAL. Bezpečnost dětí na internetu: rádce zodpovědného rodiče. Brno: Computer Press, 2013. ISBN 978-80-251-3804-5.

HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. Psychologický slovník. Třetí, aktualizované vydání. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0873-0.

JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. Média a společnost. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-697-7.

KOPECKÝ, Kamil a Veronika Krejčí. Rizika virtuální komunikace. Olomouc: Net University, 2010. ISBN 978-80-254-7866-0

MATURKANIČ, Patrik. Základy etiky: vybrané otázky z praktické filosofie: vysokoškolská učebnice. Terezín: Vysoká škola aplikované psychologie, 2018. ISBN 978-80-87871-05-8.

MCQUAIL, Denis. Úvod do teorie masové komunikace. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5.

LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. Vývojová psychologie. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1284-9.

SEKOT, Aleš. Sociologie v kostce. 3., rozš. vyd. Brno: Paido, 2006. ISBN 80-7315-126-x.

VACÍNOVÁ, Marie a Marta LANGOVÁ. Vybrané kapitoly z psychologie. V Praze: Československý spisovatel, 2011. ISBN 978-80-7459-014-6.

INTERNETOVÉ ZDROJE

[Online 1] <https://www.mediaguru.cz/clanky/2014/11/promeny-ceske-medialni-sceny-od-zacatku-90-let/> [online]. [cit. 2020-03-24].

[Online 2] <http://www.andromedia.cz/andragogicky-slovník/hromadné-sdělovací-prostředky-masmedia>) [online]. [cit. 2020-03-24].

[Online 3] KRČMAŘOVÁ, Gabriela. 20 let internetu v České republice. Ikaros [online]. 2012, ročník 16, číslo 3 [cit. 2020-01-05]. urn: nbn:cz: ik-13828. ISSN 1212-5075. Dostupné z: <http://ikaros.cz/node/13828>) [online]. [cit. 2020-03-24].

[Online 4] MYSLIVEČEK, David. Informační technologie – počátek vývoje a vize budoucnosti. Svět androida [online]. 2014 [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: <https://www.svetandroida.cz/informacni-technologie-pocatek-vyvoje-a-vize-budoucnosti-201401/#comments>

[Online 5] <http://www.zsms-skalice.cz/pravidla-bezpecneho-pouzivani-internetu-pro-rodice/d-1555>) [online]. [cit. 2020-03-24].

[Online 6] <https://www.statista.com/statistics/272014/global-social-networks-ranked-by-number-of-users/>

[Online 7] <https://dotekomanie.cz/2019/02/socialni-site-v-cesku-vyuziva-je-57-milionu-obyvatel/> [online]. [cit. 2020-03-24].

[Online 8] O'Keeffe, G. S. & Clarke-Pearson, K. (2011). Clinical Report – The Impact of Social Media on Children, Adolescents, and Families. *Pediatrics*. 127(4), 800-804. Dostupné z: <http://pediatrics.aappublications.org/content/pediatrics/early/2011/03/28/peds.2011-0054.full.pdf>)

[Online 9] O'Keeffe, G. S. & Clarke-Pearson, K. (2011). Clinical Report – The Impact of Social Media on Children, Adolescents, and Families. *Pediatrics*. 127(4), 800-804.

Dostupné

z:

<http://pediatrics.aappublications.org/content/pediatrics/early/2011/03/28/peds.2011-0054.full.pdf>) [online]. [cit. 2020-03-24].

[Online 10] SULER, J. (2005). Adolescents in Cyberspace. Dostupné z: <https://bit.ly/1AfzlDB>) [online]. [cit. 2020-03-24]. (Suler, J. (2005). Adolescents in Cyberspace. Dostupné z: <https://bit.ly/1AfzlDB>).

[Online 11] PATTERSON, Richard W. a PATTERSON, Robert M. Computers and productivity: Evidence from laptop use in the college classroom. In: Economics of Education Review. Elsevier, 2017, s. 66-79. ISSN 0272-7757) [online]. [cit. 2020-03-24]. (Suler, J. (2005). Adolescents in Cyberspace. Dostupné z: <https://bit.ly/1AfzlDB>).

[Online 12] ECKERTO VÁ L., DOČEKAL D., Bezpečnost dětí na internetu: rádce zodpovědného rodiče., Brno, 2013) [online]. [cit. 2020-03-24]. (Suler, J. (2005). Adolescents in Cyberspace. Dostupné z: <https://bit.ly/1AfzlDB>).

SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A PŘÍLOH

Tabulky:

Tabulka 1 kontingenční tabulka č. 1	42
Tabulka 2 kontingenční tabulka č. 2	44
Tabulka 3 kontingenční tabulka č. 3	45
Tabulka 4 kontingenční tabulka č. 4	47

Grafy:

Graf 1 pohlaví respondentů.....	22
Graf 2 věk respondentů.....	23
Graf 3 vyplnění volného času	24
Graf 4 nabídky práce.....	25
Graf 5 nakupování online	26
Graf 6 čas na internetu	27
Graf 7 aktivita na telefonu	28
Graf 8 online kurzy	29
Graf 9 psaní referátů	30
Graf 10 seznamování	31
Graf 11 partnerské vztahy.....	32
Graf 12 přátelské vztahy	33
Graf 13 nové kontakty	34
Graf 14 žádosti k seznámení.....	35
Graf 15 sdílení života online.....	36
Graf 16 bezpečnost	37
Graf 17 frekvence změny hesla	38
Graf 18 posílání osobních informací	39
Graf 19 odhlašování.....	40
Graf 20 rušení profilu	41

Přílohy:

Příloha 1: Otázky k dotazníkovému šetření pro chí kvadrát test nezávislosti

- 1. Uveďte prosím Vaše pohlaví**
  - a) Žena
  - b) Muž

- 2. Vyberte věkovou kategorii**
  - a) 15-29 let
  - b) 30 a více

- 3. Jaká média více využívám k vyplnění volného času**
  - a) Tištěná média (knihy, časopisy, noviny aj.),
  - b) Rozhlasová média (rádio, TV apod.)
  - c) Internet

- 4. Kde byste primárně hledali nabídky práce**
  - a) Internet
  - b) Tištěná média
  - c) Rozhlasová média
  - d) Pracovní agentury

- 5. Využíváte k nakupování internet?**
  - a) Rozhodně ano
  - b) Spíše ano
  - c) Rozhodně ne
  - d) Spíše ne

- 6. Kolik času na internetu v průměru denně trávíte?**
  - a) 0,5- 2 hodiny
  - b) více než 2 hodiny

- 7. Kolikrát se denně na mobilním telefonu přihlásíte k internetu?**
  - a) 0 – 10krát
  - b) Více než 10krát

8. Využíváte ke studiu/ samostudiu některé aplikace na internetu, nebo online kurzy?

- a) Ano
- b) Ne

9. Co využíváte/ využívali jste, k psaní referátu, nebo odborné práce

- a) Internet
- b) Tištěná média (knihy, časopisy)
- c) Rozhlasová média (TV, rádio)

Seznámení

10. Používáte sociální sítě mimo jiné i k seznamování?

- a) Rozhodně ano
- b) Spíše ano
- c) Rozhodně ne
- d) Spíše ne

11. Seznámili jste se někdy na sociálních sítích s partnerem?

- a) Ano
- b) Ne

12. Seznámili jste se na sociálních sítích s novými přáteli?

- a) Ano
- b) Ne

13. Vyhledáváte na sociálních sítích nové lidi k seznámení?

- a) Ano
- b) Ne

14. Přijímáte na sociálních sítích návrhy k seznámení od neznámých lidí?

- a) Ano
- b) Ne

Bezpečí:

15. Prezentujete se na sociálních sítích, sdílíte osobní život (fotky, události, videa, apod)?

- a) Rozhodně ano
- b) Spíše ano
- c) Rozhodně ne
- d) Spíše ne

16. Myslíte si, že je potřeba si na internetu chránit soukromí?

- a) Ano
- b) Ne

17. Jak často si u svých účtů (emailu, Facebooku, aj) měníte heslo?

- a) Neměním, pouze pokud mě o to webová stránka požádá
- b) 1x ročně
- c) Více než 1x ročně

18. Posíláte někdy své osobní údaje nebo fotografie člověku, kterého znáte pouze ze sociálních sítí?

- a) Ano, není se čeho bát
- b) Ne, chráním si soukromí

19. Odhlašujete se ze svých soukromých účtů vždy, pokud odcházíte od počítače?

- a) Ano
- b) Ne

20. Zrušil jste si někdy, kvůli ochraně soukromí, účet na některé sociální síti?

- a) Ano
- b) Ne